

Sept 25. 1774, 19 August 1801

А Д У Н А Р Ё

А Ё

ТРАКТАТУРИЛЪ

ЧѢ САЪ ОУРМАТЪ ЛТРЕ ПРѢ ПЪТЕРНИКА
АПЪРЪЦІЕ А РЪССІИ, ШИ НАЛТА ПОАРТЪ;
АСЪ АЧЕЛЪ НЪМАИ, КАРЕ СЪНТ ПЕ СЪМА
ПРИНЦИПАТУРИЛОРЪ ВАЛАХІИ ШИ
МОЛДАВІИ.

АЧЕПЪТЕ ДЕЛА ПАЧѢ, ЧѢ САЪ СЪВЪР-
ШИТЪ ЛА КАИНАРЦИКЪ А АНЪЛ 1774. ШИ
ПЪНЪЛА ЧѢ ДЕ АКЪМЪ ДЕЛА ЯКЕРМАН. 1826.

ТЪЛМЪЧИТЕ

А Ё

КОНСТАНДИНЪ РАДОВИЧЪ ДИНГОЛЕЦІИ

МАРЕЛЕ ДОГОФЪТЪ ДЕ ЦАРА ДЕ ЖОЕ АЛ ПРИНЦИПА-
ТЪЛЪНЪ ВАЛАХІИ.

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
ROMANE

Friedens- Tractaten.

А А Б У Д А

А КРЪА: ТУПОГР: А ОУНИВЕРС: ОУНГАР:

1 8 2 6.

БИНЕЛѢ, ЧЕ КАЪТЪ СПРЕ ФОЛОСЪЛ ВЕЩІЙ,
ФІЕ КЪТ ДѢ МИК, ЄСТЕ КЪ МЪЛТ МАЙ
ФОЛОСИТОРЮ ДѢ ОБЩЕ; ДѢ КЪТ ЧЕЛ МАЙ
МАРЕ БИНЕ, ЧЕ КАЪТЪ НЪМАЙ СПРЕ 'ФОЛО-
СЪЛ ПЕРСОНАЛѢ. —

Budae die 12 Januar 1827

Imprimatur

G. Petrovits m. p.

Librorum Censor.

КЪТЪ ЧИТИТОР!

Лтр' а частъ време, кжнд прин
челе де акѡм мизчирй лтре а-
честе 2 пѡтерй, нѣѡ добжндит
Патріа мѡлте феричирй, ши чѣ
май дин тжю, добжндирѣ де
Домн пзмжнтѣн, дѡпз але
кзрѡа бѡне мзсѡрй, ши а тѡ-
тѡлор де ѡбще фрацй Компа-
тріѡцй, ащѣптз Націа а скѡр-

ТЗ ВРЕМЕ МАРЕ ФОЛОС; СОКО-
 ТИНА КЗ НЗ ПЗЦИН ФОЛОС ВА
 АДЧЕ ДЕ А ЦИ ФІЕШЧИНЕ ДИН
 ЛЗКЪИТОРІЙ АЧЕСТЪИ ПРИНЦИПАТ
 АЛ БАЛАХІЙ ТОАТЕ КАПЕТЕЛЕ ДЕ
 ТРАКТАТЪРИ, ЧЕ КАДЪТЗ СПРЕ ФО-
 ЛОАСЕЛЕ ПАТРІЙ НОАСТРЕ, АМ ХО-
 ЧЪРЪТ, КА ДЪПЗ ПЪТЕРЕМ СЗ А-
 ДЪК ШИ ЕЪ АЧЕСТ МИК ФОЛОС, А-
 ДЪНЪНДЪЛЕ ШИ ТЗЛМЪЧИНДЪЛЕ
 А ЛИМБА НАЦІОНАЛЪ, СЗ ЛЕ ФАК
 ДЕ УБЦЕ КЪНОСКЪТЕ.

ДЕЧІ ДАР, ДОБЪНДИНА АЧЕ-
 СТЕ ФОЛОАСЕ, ЧЕ СЪНТ ПРИЧИНЪИ-
 ТОАРЕ ДЕ ТОАТЕ ФЕЛЪРИМИЛЕ ФЕ-

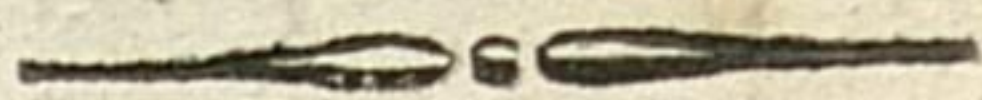
ричирілор, каре сз адѹнз, дин
негоцѹл чел слобод, дин децѹп-
тарѣ ши лѹминарѣ прин Шкоа-
ле, дин депзртарѣ лѹксѹлѹи
ши а ленеѹи, дин лѹрзциша-
рѣ икономѹи ши а вредничѹи
чѣ кѹѹиинчосз спре дескидерѣ
тѹтѹлор продѹктѹрилор пзмжн-
тѹлѹи, ши а фабричалор, ши
спре ѡри че алтз бѹнз флптз,
че лѹ лѹминат ши лѹ лѹогз-
цит ши пе алте Нацѹи; нѹ
вз ленеѹицѹи ка фѹешкаре дѹпз
а са мессерѹе сз адѹкз бинеле
лѹфѹинцат л фолосѹл ѡбщеск,
пзринцѹи стрзѹѹиндѹсз кѹ лѹ-

*****

крарѣ пзмѣнтѣдѣи, майчиле
дѣрзцишинд тоатѣ Ікономіа
касїи, ши фїи тоци дѣ ѡкце
ал тотъ породѣдѣи алергѣнд ла
Шкоале спре кзцигарѣ дѣзцѣ-
тѣрилло.

Трак-

ДОБРО
1817

ТРАКТАТЪРИЛЕ, ЧЕ ШАЪ ЛЪАТЪ СЪ-
ВЪРШИРЕ, ЛА ЛПЪЧЪИРЪ, ЧЕ САЪ ОУРМАТЪ
ЛТРЪ ПРЪ ПЪТЕРНИКА ЛПЪРЪЦІЕ А ТОА-
ТЪ РЪССІА, ШИ А НАЛТІИ ПОРЦІ ТЪР-
ЧЕШІ, КАРЕ САЪ СЪВЪРШИТЪ ЛА ТА-
БЪРА ШЦИРИЛОР АПРОАНЕ ДЕ СА-
ТЪЛ КАИНАРЦИКЪ А АНЪЛ
1774. ІЪЛІЕ 10.

С ЛПЪРАЦІЙ, ШИ ЯФТОКРАТОРІИ АЧЕСТОР
2 ПЪТЕРІ, АВЖНА ДЕ ШПОТРИВЪ ПОФТЪ
ШИ АПЛЕКАРЕ ДЕ А СЪ СЪВЪРШИ РЪСБОУА,
ШИ ДЕ АСЪ ЛНОИ ПАЧЪ; АЪ ДАТЪ ЛА ЧЕИ
МАЙ ДЕЛА ВАЛЕ НЪМИЦІ ЛЪРЧИНАРЪ, ШИ
ДЕПЛИНА ПЪТЕРЕ, ДЕ А ФАЧЕ ЛНБОУАЪ,
ТОКМЪАЪ, ЛГЕМЕІЕРЕ, АДЕВЕРИРЕ, ШИ
ДЕСЪВЪРШИТЪ ИСКЪЛИТЪРЪ А ДРАГОСТІИ

деспре амжндоаѡ пѣрциле; ши деспре
 партѣ прѣ пѣтерничїи Апѣрѣтесїи а
 тоатѣ Рѣссїа, саѣ ѡржндѣит Комисѣл
 Петрѣ Романцов, Генерал Фелд Маршал,
 стѣпжнитор ѡширилор ѡбѣщїи, ѡткжр-
 мѣиторю ал Рѣссїи чей мичїи, атїаш
 шеѣѣторю ла Шкоалѣ, ши Кавалер а
 Четелор Сѣнтѣлѣи Андрей, Сѣнт: Ге-
 ѡргїе, Сѣнт: Алеѣандрѣ Невски, ши а
 Сѣнт: Аннїи; ѡр дин партѣ налтїи
 Апѣрѣцїи Тѣрчещїи саѣ ѡржндѣит, прѣ
 аналѣл Везир Мѣссѣн. — Задес —
 Меѣмет Паша. Ячещїи 2 май марї
 Стѣпжнитори ай Сѣстирилор авжндѣши
 Апрѣѣнате воинцелѣ, аѣ атрѣбѣинцат
 чѣае май марї грижїи ши сирѣѣинце;
 тримїиндѣсѣ дин партѣ Везирѣлѣи
 ла анѣл 1774 Іѣлїе 5 ла табѣра ѡ-
 ширилор а Фелдмаршалѣлѣи Петрѣ Ро-
 манцов кѣ деплинѣ пѣтере: Нисанѣи—
 Ресми — Яѣмет — Вѣфенди; ши Іѣбраим
 — Мїѣнимѣ — Ренѣ — Вѣфенди, ши кѣ

ЧЕЛ ДЕ КЗТРЪ ФЕЛДМАРШАЛ АЛЕС ВЕЩЕСК
 ДОКЪЦІИТОР ШИ КЪ ДЕПЛИНЪ ПЪТЕРЕ,
 НИКОЛАЕ ПРИНЦИПЪА РЕПНИН, КАВАЛЕРЪА
 ЧЕТЕЛОР ДЕ АЛ ДОИЛЪ РЖНД А СФЪНТ:
 ГЕОРГІЕ, СФЪНТ: АЛЕЖАНДРЪ НЕВСКИ, ШИ
 АЛЕХІЙ СВЪПТ НЪМЕЛЕ ДЕ ВЪЛТЪРЪА ЧЕЛ
 АЛЕ, ШИ АЛ ХОЛЩАИН АЛ СФЪНТ: АН-
 НІИ; КАРІИ АЧЕЩЪ АНАИНТЪ ФЕЛДМАР-
 ШАЛЪАХІ КОМЕС РОМАНЦОВ САЪ АТОК-
 МИТ, АЪ СВЪЖРШИТ, ШИ АЪ АТЪРИТ
 ИСКЪЛИНД КЪ ПЕЧЕЦИЛЕ ЛОР ВЕЧНИКА ПА-
 ЧЕ АТРЕ АПЪРЪЦІА РЪССІИ, ШИ ТЪРЧЪ-
 СКЪ, ПРИН ЧЕЛЕ МАЙ ДЕЛА ВАЛЕ КАПЕТЕ.

§. ДИН КАПЪА ДИН ТЖИ ПЕ СЪМА ВА-
 ЛАХІЙ ЕСТЕ, КЪ: ТОЦІ АЧЕА, ЧЕ ВОР ФИ
 ФЪКЪТ ВРИ ЧЕ ГРЕШАЛЪ, ШИ СВ ГЪСЕСК
 А ЗІОА ДЕ АСТЪЗИ А КАТЕРГ, ШИ АА АКИ-
 СОРИ, ШИ ЧЕЙ ДЪПРИН ЦЪРА ТЪРЧЪСКЪ,
 ТОЦІ СВ ФІЕ ЕРТАЦІ, ШИ СЛОБОЗИЦІ
 ДЕ АСЪ АТОАРЧЕ КЪ ВЕЩЪСКЪ ЕРТАРЕ,
 ШИ ФЪРДЕКЖТЪШ ДЕ ПЪЦИНЪ АДЪЧЕРЕ
 АМИНТЕ ДЕ ГРЕШАЛЕЛЕ ЛОР, ДЖНДЪЛИСЪ

ши кїар ачеле трепте че аз авѹт, кѹм
 ши тоате авериле лор, че май наинте
 стѹпанѣ, фѹрде а нѹ фи слобод ничї
 оуна алѹа сѹ факѹ ачестор чѣ май
 пѹцинѹ нечинсте саѹ недрептате, мѹ-
 кар кѹ ѡрї че фелю де причинѹире; чи
 май вѹртос фїешкаре динтр ачестѣ,
 сѹ поатѹ трѹи сѹпт паѹа, ши ѡкро-
 тирѣ прѹвилилор, ши а ѡбичеюрилор
 локѹлѹї, динпреѹнѹ кѹ Компатрїѡ-
 цїї лѹї.

§. КАП: 16. Прѣ пѹтерника Апѹрѹцїе
 а тоатїи Рѹссїи, дѹ а стѹпанирѣ Пор-
 цїи, Бассарабїа кѹ ѡрашѹа Якерман,
 Кили, Їсманл кѹ алте Маѹалале, ши
 сате, ши кѹ тоате динпрежѹрѹа лор,
 кѹм ши четатѣ Бендер. Ашиждерѣ
 дѹ ла стѹпанирѣ Порцїи амѹндоаѡ
 Принципатѹриле Валаѹїи ши Молда-
 вїи, кѹ тоате четѹциле, ши сателе,
 ши кѹ тоате копринѹриле, че атра-
 честе сѹнт, кѹ адаторире ши ѡбщїѣ-
 скѹ фѹгѹдѹалѹ, де а пѹзи кѹ амѹрѹн-
 тѹа чѣле май дела вале атокмири.

а) Де а пззи ѿ вечникъ неадѹчере
 аминте де ѿри че фѡптѹ, а вери кѹ-
 рѹа лѹкѹитор ал ачестор Принципа-
 тѹри, де ѿри че трѣптѹ, саѹ старе,
 нѹме, ши нѣм ва фи, фѹрде деѡсебуре,
 лѹсѹнд тоате клеветириле, че сѹ вор
 фи фѹкѹт ѡпотрива ачелора ѡ веч-
 никъ оѹитаре, мѹкар ши деѹѹбор фи
 клеветит: кѹ аѹ ѡтрѣѹинѹат ми-
 жлоаче ѡпотривитоаре кїар спре сѹ-
 пѹрарѣ причинилор налтїи Порѹи!
 ши ка сѹ се пѹзѣскѹ ачастѹ ѡтокми-
 ре ѡтокмаи дѹпѹ Капѹа чел дин тѹи,
 сѹи ши ѡтемеїеѹе ѡ трептеле ши бо-
 ерїиле, че вор фи авѹт ѡнаинтѣ рѹс-
 боѹлѹи,

б) Кѹ кѹ ничи оѹн мижлок сѹ нѹ
 попрѣскѹ мѹртѹрисирѣ а леѹїи креѹи-
 неѹи; чи сѹш аибѹ деплинѹ слобо-
 зенїе; ашиждерѣ ничи сѹ попрѣскѹ
 зидирѣ бисеричилор дин ноѹ, ши
 префачерѣ челор веки.

Г) СЗ ЛТОАРКЗ ЛА МЖНЗСТИРЙ,
 ШИ ЛА ТОЦЙ ЧЕЙЛАНЦЙ СТЗПЖНЙ ТОАТЕ
 ЛОКЪРИЛЕ, ШИ АВЕРИЛЕ, ПЕ КАРЕ ДИН
 БЕКИМЕ ЛЕ АВЪ СЪПТ СТЗПЖНИРЪ ЛОР,
 КАРЕ СЗ ВОР ФИ ЛВАТ ДЕ ТЪРЧЙ ЛПОТРИ-
 ВА ДРЕПТЪЦІЙ) ЧЕ СЖНТ СПРЕ ПЪРЦИЛЕ
 БРЪИЛІЙ, БЕНДЕРЪ, ХОТИНЪ, ШИ АЛ-
 ТЕЛЕ, ЧЕ ПЖНЗ ШИ ЛЪІОА ДЕ АСТЪЗЙ
 СЗ НЪМЕСК РАА.

Д) СЗ ЧИНСТЪСКЗ, ШИ СЗ АДЪКЗ
 СМЕРЕНІЕ КЪТРЪ КЛИРОСА БИСЕРИЧЕСК
 ДЪПЪ КЪМ СЗ КЪВИНЕ ЛА ОУН АСЕМЕНЪ
 ХАРАКТЕР.

Е). СЗ ДЪ СЛОБОЗЕНІЕ ЛА ФІЕШ-
 КАРЕ ФАМИЛІЕ, ЧЕ ВА ВОИ СЪШ ЛАСЕ
 ПАТРІА, ШИ СЗ ЛЪКЪАСКЗ А АЛТЕ ЦЪРІ,
 ДЕ АПЪТЪ СЪШ А ТОАТЕ АВЕРИЛЕ ЛОР;
 ШИ КА СЗ СЪВЪРШЪСКЗ АЧЕЛЕ ФАМИЛІЙ
 ТОАТЕ ТРЕБЪИНЦЕЛЕ ЛОР, СЗ СЕ ПЪЕ СО-
 РОК ДЕ ОУН АН, КА ЛТРЪ АЧАСТЪ ВРЕ-
 МЕ, СЗ ПОАТЪ АЧЕА АШ ФАЧЕ СЛОБОДЪ
 МЪТАРЕ! ДЕ ТОАТЕ ЛЪКРЪРИЛЕ; КАРЕ СО-

рок требѹе сѹ се сокотѣскѹ дин зїоа
че саѹ проповедѹит ачастѹ апзчѹире.

ѿ). Сѹ нѹ чѣе ничї бани, ничї
времї алт лѹкрѹ, чѣ сѹ кѹвенѣ ла со-
котелиле трекѹтей времї, мѹкар дела
верї каре нѣм.

ѿ). Сѹ нѹ чѣе дела ачесте доаѹ
Принципатѹри ничї оун бир, саѹ вре-
ѹ алтѹ платѹ пентрѹ тоатѹ времѣ
рѹсбоюлѹи, чи май вѹртос пентрѹ мѹла-
теле сѹпзрѹри, ши пѹгѹбї чѣ аѹ сѹ-
ферит атра челе времї, лѹкѹ 2. ани
сѹ нѹ дѣе ничї оун бир, сокотиндѹ-
сѹ лѹчеперѣ анилор, дѹпѹ атѹрирѣ
ачестїи лѹтокмири.

и). Дѹпѹ тречерѣ ачестїи времї
де 2 ани, сѹ аибѹ тоатѹ бѹна кѹце-
таре, ши чѣе прин пѹтинѹѹ дѹрничїе
ла черерѣ бирѹрилор ши хараѹюлѹи,
каре требѹе сѹ се оѹрмѣѹе л даре де
бани, приминдѹи банїи прин мижло-
кѹл ѹрѹндѹицилор тримишї, чѣ сѹ
вор тримите ла фїешкаре сорок де 5.

І. Налта Поартз сз фзгздаше:
 кз дзпз атжмплзриле, че сз вор ат-
 жмпла ла ачесте 2 Принципатзри,
 сз фіе слобод де а ворби вачій Афто-
 краторичеіі Кзрци а Рзссіі пентрз
 фолосзл ачестор 2 цинзтзри, кзчй сз
 фзгздаше кз ва да аскзлтаре ла а-
 семенѣ черери, че сжнт деопотривз
 кз пріетенѣска славз, че требзе сз
 аибз Апзрзцііле атрз еле. — Капете-
 ле ачестіі Апзчзри сжнт 28, дин
 каре, пентрз дрептзциле Валахіі
 кзпринде нзмай чел де 1, ши чел де
 ал 16 лѣ.

Капетеде де Авонри черзте ла анзл 1783
 Декемврие 28.

§. КІІ 1. Амжндоав Апзчзителие пзр-
 ци вор пззи пентрз тоатѣ времѣ, ши
 кз ничй ѡ скимбаре; Атокмирѣ а дра-
 гостіі дела Кайнарцик, фзкзтз а а-
 нзл 1774. Атокмирѣ хотарзлор
 ла 1775. Дескзширѣ ла 1779.
 Ши Авонриле асзпра негоцзлзи ла

1783, скоциндѣсѣ капѣла де ал дои-
лѣ дела пачѣ, че саѣ фѣкѣт ла 1774;
ши чѣла де алдоилѣ, ал треилѣ, ши
ал 4 лѣ Кап дин арѣтата лтокмире
ла 1779; каре капете, де акѣм лна-
инте вор рѣмѣнѣ фѣрде ничи оѣн те-
мею, ла амѣндодѣл лпѣрѣцїиле. Дар
фїинд кѣ ла нѣмитѣла ал 3 лѣ Кап де-
ла анѣла 1774. сѣ гѣсѣце десклѣшит:
кѣ четатѣ ѿѣѣ, ши векѣ ѣй ко-
приндере трѣѣѣ, кѣм май наинте аѣ
фост, сѣ рѣмѣе сѣпт стѣпѣнирѣ Пор-
цїй; ашадар ачѣ десклѣшире трѣѣѣ
сѣш анѣѣ тоатѣ пѣтерѣ ши де акѣм
лнанинте.

§. КАП 2. Прѣ пѣтерника Кѣрте а
Рѣссїй, лпреѣнѣнд ла лпѣрѣцїа ѣй:
мика Татарїе, Кримѣла, ѿстровѣла Та-
манїѣ кѣ тоате чѣле де прин преѣѣр
ѣлѣцїй, сате, банїй, четѣцїй, четѣ-
цѣй, ши Кѣмѣла, че ѣсте афарѣ де
гѣрла Кѣмѣла, воеѣе ка тоате аѣсте де
акѣм лнанинте, сѣ рѣмѣе л десѣѣѣр-

ШИТЪ СЪЗПЖНИРЕ А АПЪРЪЦІЙ РЪССІИ,
 ФЪРДЕ А ПЪТЪ ЧИНЕВАШ СЪ СЕ АПО-
 ТРИВЪСКЪ ЛА ДЕСИНЕШ ВОИНЦА РЪССІИ,
 НИЧІ СЪ МАЙ АТРЕБЪИЦЪЗЕ ЧИНЕВАШ
 АЧЕЛЕ ДРЕПЪЦІЙ, ПЕ КАРЕ ФЪРЪ ДРЕПТА-
 ТЕ ЛЪЪ ЛЪАТ ХАНІЙ ТАТАРИЛОР А ЦИ-
 НЪТЪА ЛОКЪЛЪИ ШИ ЧЕТЪЦІЙ СОУЦАКА-
 ЛЕСИ, КАРЕ ДЕ АСТЪЗ АНАИНТЕ ТРЕБЪЕ
 СЪ СЕ КЪНОАСКЪ: КЪ ФЪРДЕ НИЧІ Ѡ
 ПОПРИРЕ ЁСТЕ АА НАЛТІЙ ПОРЦІЙ, КЪМ
 ШИ ЧЕТАТЪ ѠЪЪ, КЪ ТОТ ЦИНЪТЪА ЁЙ,
 ВА РЪМЖНЪ ТОТ ЛА ПОАРТЪ; ШИ НИЧІ
 Ѡ АЛЪТЪ ПЪТЕРЕ НЪВА ПЪТЪ СЪ СЕ ЛАЪ-
 ДЕ, КЪ АРЕ ВРЕѠ ДРЕПТАТЕ АСЪПРА АЧЕ-
 ЦІЙ ЧЕТЪЦІЙ.

§. КАП 3. ФІИНД КЪ ГЪРЛА КЪМБА,
 ЧЕ ЁСТЕ А ЕПАРХІА КЪМБА, ТРЕБЪЕ СЪ
 ФІЕ ХОТАР ЛА АЧЕСТЕ АМЖНДОАѠ СЪЗПЖ-
 НИРІ; ПЕНТРЪ АЧЪА ПРЪ ПЪТЕРНИКА А-
 ПЪРЪЦІЕ А РЪССІЙ ААСЪ ТОАТЕ НЪМЪРИЛЕ
 ТЪТАРИЛОР, ШИ ТОТ ЛОКЪЛ, ЧЕ ЁСТЕ
 ДИН КОАЧЕ ДЕ АЧАСТЪ НЪМИТЪ ГЪРЛЪ,
 АДЕКЪ: АТРАЧАСТЪ ГЪРЛЪ ШИ АТРЪ ВЪ-

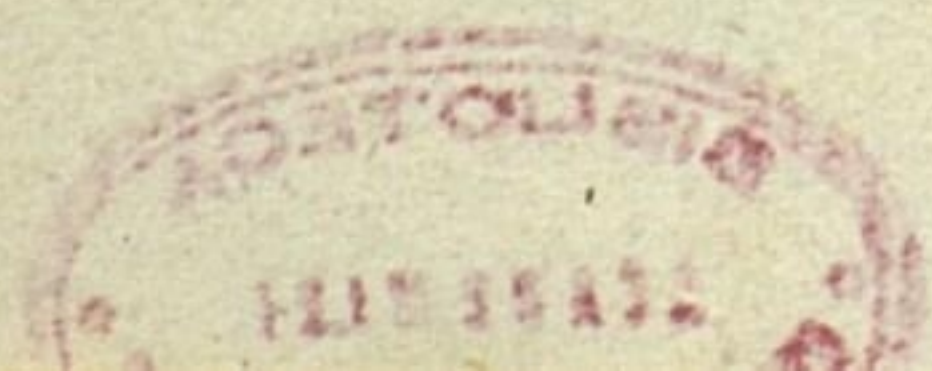

ѣино Понт. Ачатъ двоире съ ва
 атъри, атъ де афтократоричѣска
 мзрире а апзрзтесій а тоатъ Рѣссіа;
 кѣт ши де мареле Сѣлтан, атърин-
 дѣсъ кѣ ачеле ѡбичнѣите мижлоаче
 май наинте де сѣвѣрширѣ сорокѣлѣи
 де 4 лѣни, сокотина ачел сорок,
 дин зѣѡа ачестій двоирѣ. Ши сѣ-
 вѣрширѣ ѣи, сѣ се факъ аичи а Цари-
 град, атъриндѣсъ ши де ачел 2 кѣ
 деплинъ пѣтере Министрѣи прин пе-
 чециле лор. Саѣ дат ла анѣл 1783
 Декемвриѣ 28.

Ир дѣпъ 4 ани ла 1787. Авгѣст.
 3. ѡрѣш саѣ дескиѣ рѣсѡю атре ачесте
 2 пѣтерѣи, каре рѣсѡю дѣпъ 5 ани кон-
 тениндѣсъ, ѡрѣш саѣ апзѣѣит дѣпъ
 легѣтѣриле челе май дела вале.

ТРАКТАТЪРИЛЕ ЧЕ САЪ СЪВЪР-
ШИТ ЛА ЛПЪЧЪИРЪ, ЧЕ САЪ ФЪ-
КЪТ ЛА АНЪЛ 1792 ДЕКЕМВРІЕ 29.

А НЪМЕЛЕ ПРЪ ПЪТЕРНИКЪЛЪЙ ДЪМНЕЗЕ-

ПРЪ ПЪТЕРНИКА, ПЪЧЪИТОАРЪ, МАРЪ
СТЪПЪНЪ, ШИ АФТОКРАТОРИСЪ А ТОАТЪ
РЪССІА, ШИ ПРЪ ПЪТЕРНИКЪЛ АПЪРА-
ТЪЛ ТЪРЧЕСК, АВЪНД ДЕШПОТРИВЪ КЪ-
РЕТЕ ЛПЪЧЪИТОАРЕ, ШИ ВОИНЦЪ ДЕ Ш
ПАЧЕ, ШИ ВЕЧНИКЪ ОУНИРЕ; АЪ СОКО-
ТИТ КЪ КЪВЪИИЦЪ ДЕ А ШРЪНДЪИ АЧЕСТ
ИСЪВЪИТОР ШИ БЪН ЛЪКРЪ ЛА ЧЕЙ МАЙ
ДЕЛА ВАЛЕ НЪМИЦЪ, ШРЪНДЪИИИД АПЪ-
РЪЦІА РЪССІИ ПРЕ ПРЪ ЛЪМИНАТЪЛ КО-
МИС АЛЕЪАНДРЪ АНДРІАД ЗЕМБОРОТЪ, МАЙ
ДЕШСЕБИТ СФЕТНИК ДЕ ТАИНЪ, ШИ А
КАВАЛЕРІИЛОР КЪЛЪРІИ А АЧЕСТІИ МЪ-
РИИ. ІЪР ДИН ПАРТЪ НАЛТІИ ПОРЦИ
ПЕ ПРЪ ЛЪМИНАТЪЛ МАРЕЛЕ БЕЗИР ІЪСЪФ
ПАШЪ, КА АЧЕЩІ 2. КЪ ДЕ ПЛИНЪ ПЪТЕ-
РЕ, СЪ АЛЪГЪ ПЕНТРЪ АЧЕСТЕ АТОК-

мири пе алте ѡбразе, вредниче спре
а атзри кѡ искзлитѡриле лор пзчѡи-
тоарѣ атокмире; каре дин партѣ Апзрѡцїи
Рѡссїи саѡ алес кѡ де плинѡ
пѡтере, прѣ деѡсибицїи ши прѣ чин-
стицїи Домни; Александрѡ Самѡилов,
Генерал Лаитенант ал ѡѡирилор рѡ-
сецїи ш. ч. л. ши Іосиф Римбас, ѡт-
кжрмѡитор Генерал Маїор ал Столѡ-
лѡи челѡи мик ш. ч. л. ши Сергїе Лас-
каров Сфетник Политическ ш. ч. л.
Іар дин партѣ порцїи прѣ Домни
Фелиѡ — Ёфенди — Ёсеид — Абѡѡ-
ла — Бирн Кадѡл Ѣрдїи; ши Стам-
бол — Ёфенди — Асанд — Ібраим —
Ісмат — Беки; ши Рѡснамеѡи — Ё-
бал — Мѡамет — Дири — Ёфенди,
каре ачеѡїѣ стржнгжндѡѡ ла Іѡш,
саѡ атокмит, ши аѡ ѡкеѡт ѡ вечни-
кѡ паче атре ачесте доѡѡ Апзрѡцїи,
прин челе май дела вале трактатѡри.

§. КАП 1. Динтрачест Кап, челе че
сжнт пе сѣма Принципатѡлѡи Бала-

Хїй ши а Молдавїй, сжнт челф май
 дела вале : Ядекз: сз сз дѣ ѡ ѡбщѣскз
 ертзчѣне кѣ де плинз не адѣчере а-
 минте, мзкар де ѡр че грешалз, ши
 апотривз оурмаре ла тоци де ѡбще,
 слобозиндѣй дин катерг, ши дин а-
 кисори, ши ертжндѣй сз се атоаркз
 тоци чей гоници, ши рзспжндици,
 джндѣле чинстиле ши авериле лор, че
 май наинте авѣ, нелзсжнд ши пе ал-
 цїй сзле причинѣскз мзкар чѣ май
 микз нечинсте, пагѣвз ши недрептате,
 мзкар кѣ ѡр каре причинѣире; чи фї-
 ешчине сз поатз а трзи сѣпт паза,
 ши ѡкרותирѣ прзвиллор ши ѡбичею-
 рилор ачестор локѣри, деѡпотривз кѣ
 чей ланци ай лор Компатріѡци.

§. КАП 2 лѣ. Требѣ сзсе пззѣскз
 атокмирѣ пзчїй дела анѣл 1774 їѣ-
 лїе 10. Чѣ де ѡбще кѣноскѣтз адѣ-
 наре дела анѣл 1779 Мартїе 10. А-
 токмирѣ пентрѣ негоц, 1783 їѣнїе 10.
 ши апрѣжнарѣ ла стзпжнирѣ Русїй а

Крѣмѣмъ, Таманіѣ, ши хотарѣмъ гжр-
 лій Кѣмѣмъ, че сѣмъ хотѣрѣмъ ла анѣмъ
 1783. Декемвриѣ 28. А пѣтерѣмъ аче-
 стій Апѣчѣитоаре Атокмири, сѣмъ Атѣ-
 реск тоате ачесте капете, скоцинѣмъ
 нѣмай ачеле, каре кѣмъ ачест трактат,
 сѣмъ кѣмъ челе май дин наинте сѣмъ пре-
 фѣкѣт. Яша дар, сѣмъ фѣгѣдѣск а-
 амѣнѣоамъ пѣрциле, сѣмъ пѣзѣскъ тоа-
 те ачесте, сѣмъ, ши непрефѣкѣте,
 Аплининѣмъ кѣмъ бѣмъ крединѣмъ, ши
 Атемеѣере.

§. Кѣп 4 лѣ. Іѣр динтрачест Кап,
 пентрѣмъ ачесте 2 Принципѣтѣри а Ва-
 лахій ши а Молдавій єсте: кѣмъ прѣ пѣ-
 терника Рѣссіа, дѣмъ А стѣпѣнирѣмъ
 Порцій Принципѣтѣмъ Молдавій кѣмъ то-
 ате ѡрашеле, ши сѣтеле, Поарта при-
 минѣмъ сѣмъ стѣпѣниреш, кѣмъ чѣле
 май дела вале Атокмири сѣмъ фѣгѣдѣ-
 єще сѣмъ ѡтѣжрѣмъскъ кѣмъ сѣмъ мѣж-
 лок:

а). Тоате кжте саѡ зис спре фо-
 жоѡла Принципатѡрилор Балахїй ши
 Молдавїй ла чел май дин сѡс Кап ал
 2 лѣ, каре саѡ пренноит ла лпзчѡи-
 та лтокмире а Кайнарѡикѡлѡй дела
 анѡла 1774 Іѡліе 10; ши ла хотѡрж-
 та ши фоарте кѡноскѡта адѡнаре дела
 анѡла 1779 Мартїе 10. Ши ла фап-
 та чѣ сѡвѡршитѡ прин мареле безир
 л нѡмеле лпзрѡцїй тѡрчеѡй ла анѡла
 1783. пе каре ачѣстѣ тоате, сфїнте,
 ши непрефѡкѡте сѡле пѡзѣскѡ, ши л-
 токмай сѡле лплинѣскѡ.

б). Сѡ нѡ чѣе дела Принципатѡла
 Молдавїй ничї оун Кондею де банї,
 саѡ де алт чебаш дин сокотелї бекї,
 мѡкар кѡ вре ѡр каре нѡмире.

в). Сѡ нѡ чѣрѡ динтр ачест
 Принципат ничї оун Кондею де бир
 пентрѡ тоатѡ времѣ рѡсѡѡлѡй; чи
 май вѡртос пентрѡ грѡтѡциле, че аѡ
 черкат ши прѡпѡденїй, сѡла слобозѣ-
 скѡ де тоате кипѡрилѡ де черерї де

БАНІ А СОРОК ДЕ 2 АНІ, АКЗРОРА А-
НИ АЧЕПЕРѢ СЗ ФІЕ ДИН ЗІОА СКИМБЗ-
РІИ АВОИРИЛОР.

Г). ФАМИЛІИЛЕ, ЧЕ ВОР ВОИ
ЛАСЕ ПАТРІА ЛОР ШИ СЗСЕ МЪТЕ А АЛТЕ
ЛОКЪРІ, СЗ АИБЗ ВОЕ ДЕ А МЕРЦЕ КЪ ТО-
АТЕ АВЕРИЛЕ ЛОР; ШИ КА СЗ ПОАТЗ АЧЕ-
СТѢ СЗШ. ѠРЖНДЪАСКЪ АЪКРЪРИЛЕ ЛОР,
ЛЗСЖНДЪЛЕ А ГРИЖИРѢ РЪДЕЛОР, САЪ А
ѠР КЪРОРА АЛТОРА, ЧЕ ВОР ФИ СЪПЪШИ
ТОТ АИ НАЛТІИ ПОРЦИ, САЪ СЗЛЕ ВЖН-
ЗЪ; СЗ ЛИСЪ ДѢ СОРОК ДЕ 14 АЪНИ, СО-
КОТИНДЪСЪ ІАРЪШ ДИН ЗІѠА СКИМБЗРІИ
АВОИРИЛОР.

ДИН КАПЕТЕЛЕ АЧЕСТІИ АПЪЧЪИРИ
ЧЕ СЖНТ КЪ НЪМЪРЪЛ 13. НЪМАЙ ЧЕЛ ДЕ
1 — 2 ШИ АЛ 4 ЛѢ КЪПРИНДЕ ПЕНТРЪ
ПРИНЦИПАТЪРИЛЕ БАЛАХІИ ШИ МОЛДА-
ВІИ, ПРИН КАРЕ СЗ АТЪРЕСК ТОАТЕ ЧЕЛЕ
МАЙ БЕКИ.

ДЕЛА АЧАСѢЗ ВРЕМЕ ШИ ПЖНЗ
ЛА АНЪЛ 1802. КЖНД АЪ ПЪЦИТ ЦѢРА МЪЛ-
ТЕ ПРЪПЪДЕНІИ, СТИНЦЕРІ, ШИ ПЪ-

гѸБИ Л ЗИЛЕЛЕ БАСМАНДѸЛѸИ, НѸ САѸ
 МАИ ОУРМАТ НИЧИ Ѡ ЧЕРЕРЕ; НР АТѸНЧѸ
 ПЕНТРѸ ЧЕЛЕ МАИ СѸС НѸМИТЕ ПЗГѸБИ
 АЛЕ ПРИНЦИПАТѸЛѸИ БАЛАХІИ, САѸ ФЗ-
 КѸТ ЧѸРЕРЕ ДЕ КЗТРѸ ВЛЧІѸЛ МАРЕЛѸИ
 ЛПЗРАТ А ТОАТѸ РѸССІА АЛЕЖАНДРѸ КЗ-
 ТРѸ НАЛТА ПОАРТѸ, КА СѸ СЕ ТРИМИЦѸ
 ОУН ХАТХѸМАИѸН АТЗРИТОР ДЕ ЧЕЛЕ МАИ
 ДИНАИНТЕ ПРИВИЛЕГЮРИ АЛЕ ПРИНЦИПАТѸ-
 РИЛОР БАЛАХІИ ШИ МОЛДАВІИ, КЖНД САѸ
 ШИ ТРИМИС Л АНѸЛ 1803 ХАТХѸМАЮН АЛ
 ПРѸ НАЛТѸЛѸИ СѸЛТАН СЕЛИМ АЛ 4-ЛѸ.

ХАТХѸМАЮН.

Л ВРЕМѸ, АТРѸ КАРЕ САѸ СЗВЖР-
 ШИТ ПАЧѸ АТРЕ ПРѸ ПѸТЕРНИКА ЛПЗ-
 РЗЦІА МѸ, ШИ А АѸСТРІИ, МИЛОСТИ-
 ВИНДѸСЗ ЛПЗРЗЦІА МѸ ПЕНТРѸ ПРОАСТА
 СТАРЕ, ЧЕ АЖѸНСѸСЕ ЛЗКѸИТОРІИ БАЛА-
 ХІИ ДИН ПРИЧИНА РЗСБОДЕЛОР; АМ ДАТ
 ПОРѸНКѸ ХОТѸ, ХТОАРЕ ДЕ А ФИ ЕРТАТЕ
 ДЕ ХАРАЧ, АДЕКѸ: БИР, ДЕ ИДИГІА ДА-

рѣриле; рикіамбигіа атіаш датѣриле
 де бани, ши сзмзнтѣриле. Кѣм ши
 а анѣл 1786 а лѣна лѣи Маю, сав
 май дат ши алтѣ хотѣржтоаре порѣнкѣ
 а апѣрѣцїи меле, копринѣзтоаре: де
 а нѣ сѣ май сѣпѣра прин недрептѣцїи
 ачешїи сѣрачїи лѣкѣиторїи. Дѣпѣ аче-
 сте приминд анафора дин Балахїа,
 искѣлитѣ де Митрополитѣл, де Епи-
 скопїи, їгѣмени, ши де тоцїи прешїи
 дѣпре ла Мѣнѣстири, ши дѣприн Са-
 те; де Боери, де Капитани, ши де
 тоцїи челанци забиици, кѣпринѣзтоа-
 ре; кѣ дин причина сѣпѣрѣрїи ѡши-
 рилор, оунїи дин лѣкѣиторїи сав а-
 стреинат, алцїи сав депѣртат, ши
 тот породѣл ажѣнгѣнд а фоарте проа-
 стѣ старе, сав дѣрѣпѣнат кѣ тотѣл
 Принципатѣл Балахїи; ши кѣ авѣнд
 кѣтрѣ прѣ пѣтерника апѣрѣцїа мѣ-
 маре сѣпѣнере, ши нѣдежде, чер де а
 сѣ анон прѣ налта хотѣржре ко-
 принѣзтоаре пентрѣ бѣна ѡрѣндѣалѣ,

ши привилегюрї але ПринципатѸлѸй Ва-
лахїй. Кжнд черчетжнд кондиниле челе
пзстрате а ДиванѸл апзрзцїй меле
пентрѸ хотзржриле; че дѸпз време
саѸ дат; саѸ гзсит атрачеле, хотз-
ржре а апзрзцїй меле, датз а анѸл
1774- атрѸ каре сз коприндѸ: кз.

§. К. 1. ЛзкѸиторїй Валахїй ши
Молдавїй, пазтина бирѸл дѸпз ста-
рѸ лор, сз нѸ сз май сѸпере де ничи
ѡ даре де бани, ничи де ѡри че алте
дзри. Ши кз ѡри кжнд сз ба атжм-
пла жалбз, пентрѸ причинз атжм-
платз, атре тѸрк ши атре вреѸн лз-
кѸитор ал ачестор 2 ПринципатѸри,
саѸ атре 2 лзкѸиторї; ачѸ причинз
черчетжндѸѡ кѸ дрептате чел дѸпз
време Домн, сз хотзраскз дрептатѸ
че сз ба дескопери; ѡр ла хотзржриле
причинилор, че сз вор атжмпла а-
тре тѸрчї ши лзкѸиторїи ачестор 2
ПринципатѸри, сз фїе фацз чел дѸпз

време афлат Диван Бфенди ажигъ ачел
 Домн, кжнд нѣ съ ва пѣтѣ да съ-
 вѣршире причинѣй, кѣноскжндѣсъ кѣ
 гжндѣл ачестор, че траг, сѣѣ съ траг
 ла жѣдекатъ, каѣтъ нѣмай спре а
 сѣпѣра ши а пѣгѣви пе сѣрачѣи лѣ-
 кѣиторѣй, съ нѣ лисъ ерте де а причи-
 нѣи пѣгѣви ачестор сѣрачи лѣкѣиторѣй,
 принтр ачеле минчиносѣ арѣтѣри: чи
 хотѣрѣриле ачелор пригоните причинѣй,
 съ а сѣвѣршире фѣцъ ши кѣ Кадѣѣа
 (адекъ жѣдекѣтор ал Гѣѣргѣовѣлѣй;
 асѣ хотѣрѣндѣсъ жѣдекѣта дѣпѣ дреп-
 тѣте; каре жѣдекѣторѣй ай Гѣѣргѣо-
 вѣлѣй, кжнд леѣа ѡрѣндѣи ачел дѣпѣ
 време Домн, съ баѣе фѣарте бине сѣ-
 ма, де а нѣ кѣмѣа хотѣрѣ апротиѣа
 Дрепѣтѣцѣй, лѣжнд бине Сама тот де-
 ѣна, де а нѣ фи сѣпѣрацѣй ачестѣ сѣ-
 рачи лѣкѣиторѣй.

§. К. 2. Ши кѣ лѣкѣиторѣй а аче-
 стор 2 Принципатѣри съ нѣ фѣе силицѣй
 де а сѣ жѣдека лѣлѣте локѣри.

§. К. 3. Ши фїинд кз, саз дат
Кап де правилз кзпринззтор; кз мзр-
тзрїа а оунзї лзкзитор динтр ачесте
2 Принципатзри, че ва да асзпра оу-
нзї тзрк, есте примитз ши плзкзтз
ла жздекзторїа Васїетзлзї (адекз а
прзвиллор), ши ла оуниспїетз Ве-
зирзлзї; де ачеа сз сз оурмѣзз дз-
пз коприндерѣ прзвилїй.

§. Кап. 4. Ши кз ѿр каре тзрк,
мзкар ѿсташ, ва фаче вреѿ грешѣлз,
сз сз тримѣцз ла Серхатзрилє де пе-
те Дзнзре, оунде сз се педепсѣскз
де забницїй лор.

§. Кап. 5. Ши кз, кз тоате кз
сжнт дате фелзримї де наате порзнчї,
де а нз лдрзснї нїме (апотрива Ни-
занзлзї че саз дат) сз вїе лтра че-
сте 2 Принципатзрї, саз дзприн че-
тзцї де престе Дзнзре, саз де
пре хотарзле Дзнзрїи, ши де асз дз-
ржма кз тотзл Кжсалаеле, че сз фзчѣ
май наинте а Принципатзл Балахїй,

ши сз се гонѣскз тоци чей бавстз-
 маци, че сз вор доведи атр ачест
 Принципат фзрде ничи ѿ трѣкз, ши
 ѿржнѣалз; дар кѸ тоате ачесте, нѸ
 есте днѣвое де а сз атжмпла блесте-
 маци ка ачестѣ, сз оумбле прин-
 цѣрз, ши дѸпз че атре єи сз вор
 гжлчеви, сз ѿмоаре оунѣла пе алтѣла,
 ши апой сз чѣе прец пентрѸ сжнѣе,
 прин жѣдекзци минчиноасе ши виклѣ-
 не; чержнд прин ашелзтоаре арзтзри-
 лѸкрѸри ши бани але челор морци, ши
 кѸ ачесте мижлоаче сз пзгѸбѣскз пе
 сзрачїи лзкѸиторї; пентрѸ ачѣа де а-
 кѸм аналнте, без ачей хотзржци, ши
 нѸмзраци дѸприн четзци негѸцеторї,
 ничи оунѣла сз нѸ адрзснѣскз сз
 трѣкз а Балахїа, ши кїар ачей ѿржн-
 дѸици негѸцеторї, кжнд вор врѣ сз
 трѣкз а Балахїа, сз арате тешкерѣѿа
 кїар ДомнѣлѸи, саѸ ла векиаѣла сзѸ;
 ши кѸ ачест мижлок сз поатз асз
 негѸсторї. Ши ачестѣ, че песте хотар

вор трече, пентрѸ негѸцеторїе, сѸ нѸ
 поатѸ а зиди каса алор, ничи сѸ аре,
 ничи сѸ самене, ничи сѸ чѸе бани
 дела вреѸн лѸкѸитор ка оун дар, кѸчи
 ѸѸ кѸвѸнтат бѸнѸ диминѸца, ши Ѹ
 скѸрт, кѸ ничи оун мижлок сѸ нѸ
 сѸпере пе лѸкѸиторїи ачестѸи Принци-
 пат. Каре тоате ачѸсте, фїинд кѸ
 сѸ копринд Ѹтокмай Ѹ налтеле хотѸ-
 рѸри, че саѸ дат май наинте, пентрѸ
 бѸна ѡрѸндѸалѸ, сѸнт датори Ѹток-
 май де а оурма.

§. Д. 6. Ши кѸ пентрѸ асеменѸ
 минчиноасе пригонири, сѸ нѸ фїе сао-
 бод, де а сѸ тримите мѸмбашири Ѹ
 балахїа дин партѸ Резирилор, жѸде-
 кѸторилор, ши забицилор, спре сѸ-
 пѸраре фїинд сѸрачилор лѸкѸиторїи,

§. К. 7. Ши кѸ ѡри кѸте локѸри,
 ши авери мѸнѸстиреѸи, саѸ але ѡр
 кѸрѸѸ алт ѡбраѸ, саѸ стѸпѸнит Ѹ
 силѸ, ши фѸрде дрептате де асеменѸ
 блестемаци, фѸкѸндѸсѸ пентрѸ тоате

СКЪМЪЗ ЧЕРЧЕТАРЕ ШИ ДОБАДЪ, СЪ СЕ
АТОАРКЪ ЛА ЕТЪПЖНІЙ, ЛОР.

§. К. 8. ШИ КЪ ДЕ ВА ФАЧЕ ТРЕБЪ-
ИНЦЪ СЪ СЕ АПРЕНОАСКЪ, ШИ СЪ СЕ
ЛЪКРЪЗЪ СКЕЛИЛЕ, ЧЕЛЕ БЕКІ АЛЕ ВАЛА-
ХІЙ ЧЕ СЪ НЪМЕЩЕ ОРАШ, ШИ ФЛОЧІЙ,
СПРЕ МАЙ МЪЛТ КЪЩІГ, ШИ АЛЕСНИРЕ
А КЪРАТЪЛЪЙ ПРОДЪКТЪРИЛОР ВАЛАХІЙ,
ДИН ЛОК А ЛОК, САЪ ДИН АЛТЕ ЛОКЪРІ
А ВАЛАХІА; ЕСТЕ СЛОБОД АЪКЪИТОРИ-
ЛОР ВАЛАХІЙ, СЪ АПРЕНОАСКЪ АЧЕЛЕ
НЪМИТЕ СКЕЛИ КЪ МИЖЛОК НЪ АДЪКЪ-
ТОР ДЕ ПАГЪБЪ ЛА НАЛТА МЪ АПЪРЪЦІЕ.

§. К. 9. ШИ КЪ НЪ ЕСТЕ СЛОБОД
НЕГЪЦЕТОРІЙ ТЪРЧІ СЪ АИБЪ А ПРИНЦИ-
ПАТЪЛ АЧЕСТА АВЕРИ, ШИ МОШІЙ; НИЧІЙ
ВИТЕ АЛЕ ЛОР СЪ ЛЕ ПАСКЪ.

§. К. 10. ШИ КЪЧІ ЕСТЕ ПОПРИТ
ВЕЗИРІЙ, САЪ ПАШІЙ, ЧЕ МЕРГ А ЦИНЪ-
ТЪРИЛЕ ЛОР, САЪ СЪ АТОРК, ДЕ АНЪ СЪ
АБАТЕ ДИН ДРЪМЪЛ ЛОР ЧЕЛ ДРЕПТ, ШИ
ТРЕКЖНД ПРИН ПРИНЦИПАТЪЛ ВАЛАХІЙ СЪ
СЪПЕРЕ ПЕ АЪКЪИТОРИ, АЪЖНДЪЛЕ ФЪРДЕ

ПЛАТЪ ЧЕЛЕ СПРЕ ХРАНЪ ЛОР ТРЕБЪИ-
 ЧОАСЕ, САЪ КАИ ДЕ ПОЩЪ; ДЕ АЧЕА
 АПЪРЪЦІА МЪ НИЧІ АТРЪИ КИП НЪ ПРИ-
 МЪЩЕ ДЕ АКЪМ АНАИНТЕ АЗКЪИТОРІИ
 АЧЕСТЪИ ПРИНЦИПАТЪ, СЪ СЕ СЪПЕРЕ ШИ
 СЪ СЕ ПЪГЪБЪСКЪ ПРИНТРЪ АЧЕСТЕ МИ-
 ЖЛОАЧЕ.

§. К. 11. ШИ КЪ САЪ ТАТАРІИ,
 САЪ АЛЦІИ, ЧЕ МЕРГ ШИ ВИН, ПЕНТРЪ
 ТРЕБЪИЧОАСЕ ПРИЧИНІ, АА МЪЛТЕ ПЪРЦИ
 АПРЕЖЪРЪЛ АЧЕСТЪИ ПРИНЦИПАТЪ, СЪ НЪ
 СЪ АБАТЪ ДИН ДРЪМЪЛ ЛОР, НИЧІ СЪ
 КАЛЧЕ А ПРИНЦИПАТЪЛ ВАЛАХІИ, НИЧІ
 СЪ ЧЪЕ МАИ МЪЛЦИ КАИ ДЕ ПОЩЪ: ДЕ-
 КЪТ СЪ КОПРИНД А ТЕШКЕРЪЛЕЛЕ, ЧЕ АЪ
 АА МЖИНИЛЕ ЛОР; КЪМ ШИ КІАР АЧЕА, ЧЕ
 ВИН АТРЪ АЧЕА ПРИНЦИПАТЪ АА ВАЛАХІИ
 ПЕНТРЪ ТРЕБИ ВЪРЖНАДЪИТЕ, ВЪРЪШ СЪ НЪ
 ЧЪЕ МАИ МЪЛЦИ КАИ; ДЕКЪЦИ СЪ КО-
 ПРИНД АПОРЪНЧИЛЕ ЧЕ АЪ; ШИ ДАКЪ ПЪ-
 НЪ АКЪМА САЪ ОУРМАТ АПОТРИВЪ; ДЕ
 АКЪМ АНАИНТЕ, КЪ МАРЕ СИРГЪИНЦЪ

СЗ СЕ ПЗЗѢСКЗ ТОАТЕ ЧѢЛЕ ПРЗВИЛНИ-
 ЧИТЕ ХОТЗРЖРЙ; ШИ КАРЕ ВА АДРЗСНИ
 СЗ ФАКЗ ЧѢ МАЙ МИКЗ ОУРМАРЕ АПО-
 ТРИВА НАЛТІЙ ПОРЗНЧЙ, АЧЕЛА СЗ ВА
 ПЕДЕПСИ ФЗРДЕ КЖТЗШ ДЕ ПЗЦИНЗ ЗЗ-
 БАВЗ.

§. К. 12. ШИ ФІИНД КЗ СЖНТ
 ДАТЕ НАЛТЕ ПОРЗНЧЙ ХОТЗРЖТОАРЕ, КА:
 КЖНД ЛЗКЗИТОРІЙ ВАЛАХІЙ ТРЕК ПЕСТЕ
 ДЗНЗРЕ, ЛА ОРАШЕ, САТЕ, ШИ ТЖР-
 ГЗРЙ, ПЕНТРЗ ОР КАРЕ ПРИЧИНЗ ДЕ ДА-
 РЕ, ШИ ЛЗАРЕ, СЗ НЗ СЗ СЗПЕРЕ ДЕ ХА-
 РАПЧІЙ ШИ ЗАБИЦЙ, НИЧЙ ПРИН ЧЕРЕРЕ
 ДЕ ХАРАЧ, ШИ СПЕНЦЕ, НИЧЙ ПЕНТРЗ
 ОР КАРЕ АЛТЗ ПРИЧИНЗІРЕ; НИЧЙ ВАМЕ-
 НІЙ ХАРАПЧІИЛОР, ШИ АЙ КОЛПЧІИЛОР,
 КЗ ПРИЧИНЗ КЗ КАЗТЗ СЗПЗШЙ АЙ ЛОР,
 СЗ НЗ ИНТРЕ А ПРИНЦИПАТЗЛА ВАЛАХІЙ;
 ДЕ АЧЕЖ ПРИН НАЛТЕ ХОТЗРЖРЙ СЗ ПО-
 РЗНЧЕСК ЗАБИЦІЙ, СЗ СЕ ПОПРѢСКЗ А-
 ЧЕСТІ ВАМЕНИ ДЕ АСЕМЕНѢ МИШКЗРЙ.

§. К. 13. ШИ КЗ ЛЗКЗИТОРІЙ ВА-
 ЛАХІЙ, ДЗПЗ ЕРТАРѢ ШИ СЛОБОЗЕНІА ЧЕ

аѸ, сѸ нѸ сѸ сѸпере де нименѣ асѸ-
пра портѸлѸй, ши лѸминоаслор ханне.

КАП 14. Ши фїинд кѸ есте хотѸ-
ржт: ка ѡр кареле лѸкѸитору ал Ва-
лахїй сѸ ва тѸрчи, ачела сѸ нѸмай
поатѸ чере мощенире дела пѸринцїй
лѸй, саѸ дела ѡр каре алтѸ рѸдѸ,
саѸ хотѸржт 4 Капете де правилѸ,
че копринд: 1. ДакѸ (кѸтаре) кре-
щин дѸпѸ че сѸ ва тѸрчи, ва мѸри,
пѸринтеле ал ачелѸй тѸрчит фїѸ нѸ
поате а мощени аверѣ ачелѸй фїѸ. 2.
ДакѸ оун крещин сѸ ва тѸрчи, ѡр не-
вастѸ са ва фї тот крещинѸ ши ва
мѸри; ачел тѸрчит бѸрбат нѸ моце-
нѣще аверѣ невестїй 3. ДакѸ оун кре-
щин тѸрчит, ай ва мѸри таикѸ сѸѸ
крещин фїинд; ачест фїѸ нѸ поате
мощени аверѣ таикѸ сѸѸ. 4. ДакѸ
оун ТѸрк ва слобози пре робѸл лѸй
крещин фїинд, ши дѸпѸ слобозенїе
ва мѸри а лецѣ крещинѣскѸ; ачел

тѹрк нѹ моцненеце аверѣ ачелѹи сло-
бод крещин.

§. К. 15. Ши фїинд кѹ саѹ сло-
бозит, ши саѹ єртат де асѹ фаче
мѹмбѹа, ши асѹ кѹмпѹра пе тот а-
нѹа ѿи дин Принципатѹа Балахїи
прин мижлокѹа, челѹи дѹпѹ време мѹ-
челар-баша; дар фїинд кѹ єсте тре-
бѹинцѹ де а сѹ адѹче ѿи дин апѹрѹ-
тещиале меле цинѹтѹри, пентрѹ мерти-
кѹриале але Мїрїѹлѹи, ши пентрѹ хра-
на азкѹиториалор Цариградѹлѹи; де
ачеа, азкѹиторїи Балахїи сѹ нѹ аскѹн-
ѹѹ ѿиале, че ле аѹ спре вѹнѹаре; чи
кѹ прецѹа че сѹ ѿбичнѹеце, сѹ ле
вѹнѹѹ ла негѹсторїи, ши ла Целепїи.
Ши чел дѹпѹ време Домн, сѹ агри-
жѹскѹ де а сѹ тримите ла Цариград,
кѹте май мѹлате ѿи ва фи прин пѹ-
тинцѹ; ши ачестѹ ѿи сѹле вѹнѹѹ аз-
кѹиторїи, нѹмай ла ачей негѹсторїи ши
Целепїи, че ле кѹмпѹрѹ пентрѹ але дѹ-

че нѣмай а Цариград; ѿр нѣ ши а
алте пѣрци.

§. К. 16. Ши фѣина кѣ Принци-
патѣ Валахїи, есте ка оун келар ал
Апѣрѣцїи меле, ши черерѣ кѣратѣ-
лѣи де мѣлтѣ захерѣ есте хотѣрѣ-
тѣ, ши май вѣртос ла ачесте 2 Прин-
ципатѣри ал Валахїи ши ал Молдавїи,
а локѣ челор май дин наинте захе-
рей, че сѣ да дин тоате фелѣриле де
сѣмѣнѣ, че ѡбичнѣск сѣ самене а-
честї лѣкѣиторї; де ачѣа неконтенит
сѣ каре дестѣлтѣ захерѣ ла скелиле
Дѣнѣрїи, вѣнѣжнѣѡ кѣ прецѣа че сѣ
ѡбичнѣще, ла корѣбїарїи, че адѣнѣ
захерѣ пе сѣма Апѣрѣцїи; ѿр нѣ ла
алцїи стрейни. Ши лѣкѣиторїи сѣ нѣ
сѣ лѣневѣскѣ, лѣсѣнѣѡшї арѣтѣра,
ши сѣмѣнѣтѣра кѣ кѣвѣнт кѣ черѣта
захерѣ саѣ аплинит прин захерѣѡа,
че єи ѡлѣвѣ де вѣнѣаре; ничї сѣш а-
скѣнѣз сѣмѣнѣтѣрилѣ, кѣчї кѣ ачест
мижлок, ши лѣкѣиторїи Валахїи сѣ

фолосек кѣшигжнд; ши лѣкѣиторїи
Цариградѣлѣи сѣ нѣ черче липсѣ де
челе спре хранѣ. Да ачаста дар при-
чинѣ, чел дѣпѣ време Домн, ши Бое-
рїи вор пѣне тоатѣ кѣвїинчоаса сир-
гѣинцѣ.

§. К. 17. Ши кѣ ѡр че грешелї сѣ
вор фи оурмат, саѣ де Боерїи, саѣ де
раѣлеле Балахїи, ши а Молдавїи а
времѣ ачестѣи трекѣт рѣсбою: сжнт
тоате ертате де кѣтрѣ апѣрѣцїа мѣ,
немай сокотинд ничи ѡдатѣ, сѣ май
доженек, саѣ сѣ рѣсплѣтеск, пентрѣ
ачеа; кѣм ши де акѣм апаинте а кѣ-
тѣ време сѣ вор аѣла а чѣ май маре
сѣпѣнере кѣтрѣ апѣрѣцїа мѣ, фѣрде
а сѣ абате дин даторїиле сѣпѣнерїи;
нѣ аѣ алт а ащепта декжт миаѣ, а-
дѣраре, ши кѣцет бѣн.

§. К. 18. Ши кѣ ла причина хо-
тарѣлор деспре дѣнѣре, че естѣ атре
Принципѣла Балахїи ши Назирѣла Сили-
стрїи, сѣи оурмѣѣзѣ кѣ бѣгаре де сѣ-

мз чѣ ан оурмз де ал доилѣ датз
хотзрже, атрѣ каре сз копринд ши
чѣле май наинте дате налте порѣнчй.

§. 19. Ши кз боерїиле Принципа-
тѣлѣй Балахїй ши Молдавїй, фїинд
кз требѣ сз се дѣ ши ла гречй, ши
ла пзмжнтѣнй, ла чей алешй, кре-
динчошй, че пот бине сзле атребѣ-
ицѣзз; де ачеа ачест кап ал боерїи-
лор спжнзѣрз ла чей дѣпз време Домнй,
ка сз атребѣицѣзе а слѣжбеле лор,
пе чей крединчошй, ши вредничй, але-
гжнд пентрѣ боерїиле челе пзмжнте-
нещй пе чей май вредничй дин Боерїи
пзмжнтѣнй.

§. К. 20. Ши кз кжнд вор требѣи
керестїеле, пентрѣ зидириле четѣцилор
дин цѣра тѣрчѣскз; сз се тае дин
мѣнцїй Балахїй ши Молдавїй, ши сз
се каре ла локѣриле челе требѣинчоасе;
ши дѣпз примирѣ тешкерѣлелор дела
Архитектонй, нѣмай декжт сз се пѣз-
тѣскз атжт прецѣл керестїелїй, кжт

ши кзратѣл' дин сѣмма бирѣлѣй, че
сѣнт датоаре ачесте цзри сз дѣ,
фзрде а лисз попрн ничи оун бан.

§. К. 21. Ши кз де акѣм лнанте,
сз се попрѣскз докиточеле, че сѣнт
але лѣй Мангаліа оустаси, ши дин ци-
нѣтѣл лѣй, де анѣмай трече спре пзшѣне
лтр' ачест Принципат, мзкар вара, мз-
кар ырна, липсинд ши ачастз пагѣбз
дела лзкѣиторй. — Май гзсиндѣсз л
кондика Диванѣлѣй: кз пе лжнгз
привилегюриле, че май ла вале сз вор-
зиче, кз саѣ адзѣгат, ши привиле-
гюл чел спре ѡкротире, ѡадекз: кз
де акѣм лнанте сз баѣе фоарте би-
не сѣма, мишкжнд челе кѣвѣнчосе ла
нетзгзѣита сѣпѣнере; фзрде а сз
абате дин дрѣмѣл чел дрепт, ши а-
рзтжнд тоатз сѣпѣнерѣ ла чей дѣпз
време Домни, бзгжнд сѣма кѣ тоатз
кѣвѣинца ла слѣжееле лпзрзтеѣи, де-
пзртжндѣсз кѣ тотѣл де чѣ май ми-
кз грешалз; каре порѣнчи сѣнт а-
чѣстѣ.

§. К. 22. Къ де акѸм лнаннте сѸ
нѸ сѸ чѸрѸ май мѸлтѸ даждіе, де
кѸт дела ПринципатѸ Валахїи 679
пѸнци де бани; Ѹр дела Молдова 135
ши 445 лей; каре бани, сѸ се дѸ ла
сѸвѸршитѸ анѸлѸи ши нѸ прин Ѹа-
валеле.

§. К. 23. Ши къ дела ПринципатѸ
Валахїи, сѸ се май дѸ л Нахт ши л
лѸкрѸри 180 пѸнци пентрѸ їдигїа, ши
алте 80 пентрѸ дарѸ чел дин наннте
адекѸ (рикїамбигїа); Ѹр дин цѸра
Молдавїи пентрѸ їдигїа л бани ши
лѸкрѸри 180 пѸнци, ши пентрѸ ри-
кїамбигїа 50 пѸнци, ши май мѸлт сѸ
нѸ сѸ чѸе,

§. 24. Ши къ дела Домни сѸ нѸ
сѸ май чѸе пе тот анѸл їпкагѸ, а-
декѸ келтѸала пентрѸ МѸкареа; ши
къ пѸнѸ нѸ ва фаче вреѸ грешалѸ, ка-
ре сѸ фїе мѸртѸриситѸ, сѸ нѸ сѸ
скоацѸ дин Домнїе.

§. К. 25. Ши кз дела Домній,
 че дѣпз време сз ѡржндѣск лтїаш-
 датз Домній, сз нѣ сз чѣе дарѣри,
 ши аваѣтѣри май мѣлте; де кжт че-
 де дин векиме ѡбичнѣите; ши кїар
 ачесте дарѣри, ши аваѣтѣри, сз нѣ
 сз аплинѣскз дела лзкѣиторї; чи
 кїар дин венитѣриле Домнилор, кѣм:
 дин ѡкне, взми, ши росѣматѣри.

§. К. 26. Ши кз Пашїи, Кадїи,
 ши чѣлланци хабнци, че сжнт спре
 мѣрциниле ачестор 2 Принципатѣри, сз
 нѣ факз порѣнчи але лор, лзсжнд пе
 челе апѣрѣтѣши; ши сз нѣ тримѣцз
 дин партѣ лор мѣмѣашири пентрѣ
 примирѣ банилор, каре ѡ фак нѣмай
 пентрѣ кжшигѣри; кзчи ачесте нѣле
 примѣще апѣрѣтѣска мѣ мѣрире.

§. Б. 27. Ши кжнд сз атжмплз
 де а сз скоате вреѣнѣл дин слѣжѣз,
 ши алтѣл де нѣѣ а сз ашеѣа де кз-
 трѣ апѣрѣтѣска мѣ мѣрире; ачестѣ
 нѣ аѣ воѣ сз чѣе динтр ачесте 2

ПринципатѸри, ничи оун дар; ши ничи
оун аваєт.

§. К. 28. Ши кѸ динтр^о ачєстє 2
ПринципатѸри сѸ сѸ чѸє ХѸбѸмбала
адєкѸ: Спорю, ши алтє Захєрєлї, кѸ
мижлок, а кѸт сѸ нѸ сѸ адѸкѸ ничи
ѡ сѸпѸраре лѸкѸиторилор; ши кѸнд
лпѸрѸцїа кѸмпѸрѸ ЗахєрѸ динтр^о а-
чєстє 2 ПринципатѸри, сѸ плѸтѸскѸ
прєцѸл ачєй Захєрєлї кѸ бани нѸмѸ-
раци, фѸрдє а сѸ лгрєѸна лѸкѸиторїй
кѸ кѸратѸл. КѸм ши кѸнд нєгѸци-
торїй тѸрчї кѸмпѸрѸ захєрѸ, сѸ ѡ
плѸтѸскѸ кѸ прєцѸл чє сѸ ѡбичнѸєцє,
дѸнд ачєй бани пєнтрѸ ЗахєрѸ, кїар
л мѸина вѸнѸѸторилор.

§. К. 29. Ши фїинд кѸ кѸ миж-
локѸл, чє сѸ кѸмпѸра ѡилє динтр^о а-
чєстє 2 ПринципатѸри прии Цєлєпї,
сѸ оурма ѡ марє пагѸбѸ ши нєдрєпт-
тє ла лѸкѸиторїй, кѸм майнаинтє саѸ
довєдит, саѸ поприт дє а нѸ сѸ маи
фачє кѸмпѸрарѸ кѸ ачєлє мижлоачє;

дар фїинд кз есте требѣинцѣ де а сѣ
 адѣче ѿ Цариграда; де ачеа лѣкѣи-
 торїи Принципатѣлѣи Валахїи, сѣ
 нѣш аскѣнѣѣ ѿле, каре ле аѣ спре-
 вѣнѣаре; чи кѣ прецѣла че сѣ ѿбичнѣе-
 ще, сѣ ле вѣнѣѣ ла Негѣстори, ши
 ла Целепїи. Ши прин агрижирѣ челѣи
 дѣпѣ време Домн, кѣте ѿи ва фїи прин-
 пѣтинцѣ май мѣлте, сѣ сѣ тримитѣ ла
 Цариград, вѣнѣжнѣлѣ лѣкѣиторїи нѣ-
 май ла ачеи негѣстори ши Целепїи, че
 сѣнт але адѣче а Цариград; ѿр нѣ ши
 а алте пѣрци; пентрѣ каре де акѣм
 ананте сѣ ва пѣне сиргѣинцѣ спре-
 тоате требѣинчѣаселе мѣжлоаче.

§. К. 30. Ши кѣнд сѣ вор чере-
 динтр ачесте 2 Принципатѣри керестїе-
 ле саѣ алте требѣинчѣасе спре зидире,
 атѣи сѣ се тримѣцѣ кѣтрѣ чел дѣпѣ
 време Домн асемнаре де ачѣ черѣтѣ
 сѣмѣ, ши апой дѣпѣ ачѣста, сѣ се
 каре ла хотарѣлѣ ачестор Принципа-
 тѣри, оунде сѣ се ши пѣтѣскѣ пре-

цѣла керестіелелор, ши киріа кѣратѣлѣи
 а мжиниле лѣкѣиторилор, кѣ бани
 нѣмѣрацѣи, ши кѣ прецѣла, кареле ва да
 мжина лѣкѣиторилор сѣ вѣнѣз; каре
 платѣ сѣ се дѣ де ачѣи ѡрѣндѣици
 спре примирѣ керестіелелор, фѣрде а
 сѣ сили лѣкѣиторіи сѣ каре ачесте
 керестіелѣи саѣ алте требѣинчолсе афа-
 рѣ дин хотарѣле цѣрїи.

§. 31 К. Яшишдерѣ, ши кѣнд
 сѣ вор чере динтра честе 2. Принци-
 патѣри вачѣи, саѣ карѣ; сѣ лисѣ
 плѣтѣскѣ фѣрѣде кѣтѣш де пѣцинѣ
 прелѣицире, фѣрде а лисѣ попри мѣ-
 кар оун бан дин ѡбичнѣита киріе.

§. К. 32. Без неѣцѣторіи чѣи кѣ
 фермане, сѣ нѣ фїе слобод де а трѣче
 атр ачесте 2 Принципатѣри, ниѣи
 оунѣла дин стрѣини лѣкѣитори де пе
 марѣинѣ дѣнѣрїи, ши дин ѣмачѣи, че
 адѣк сѣпѣрѣри ши пѣгѣвѣ лѣкѣито-
 рилор, презмѣлѣндѣсѣ атр ачесте
 Принципатѣри, каре ниѣи сѣ аре,

НИЧЙ СЪ САМЕНЕ ЛОКЪРИЛЕ АЧЕСТОР ЛЪ-
 КЪИТОРЙ, НИЧЙ СЪ БАЦЕ ВИТЕЛЕ ЛОР
 СПРЕ ПЪШЪНЕ ШИ ХРАНЪ; ЪР КАРЕ ВА
 АДЪСНИ СЪ СЕ ПОАРТЕ АПОТРИВА АЧЕ-
 СТІЙ ВРЪНДЪЕЛЙ, СЪ СЕ ПЕДЕПЪСКЪ
 СТРАШНИК.

§. К. 33. ШИ ТОАТЕ ЛОКЪРИЛЕ, ЧЕ
 ШИ ДЪПЪ ПАЧЕ СЪ ВОР ФИ СТЪПЪНИТ
 ДЕ ТЪРЧЙ, СЪ СЕ АТОАРКЪ ЛА СТЪПЪ-
 НІЙ ЛОР.

§. К. 34. КЪ КЪНД НЪ ЕСТЕ ФОАР-
 ТЕ МАРЕ ТРЕБЪИИЦЪ, СЪ НЪ СЪ ТРИМИ-
 ЦЪ АТРАЧЕСТЕ ПРИНЦИПАТЪРИ МЪМЕА-
 ШИРИ ДИН ПАРТЪ АПЪРЪЦИЙ МЕЛЕ; ШИ
 КЪНД СЪ ВОР ТРИМИТЕ, СЪ НЪ ЧЪЕ
 ТРАПЪДЪА ЛОР ДЕЛА ЛЪКЪИТОРЙ, НИЧЙ
 КЪ ПРЕФЪКЪТЕ ПРИЧИНЪИРИ СЪШ ПРЕДЪН-
 ЦЪСКЪ ШЕДЕРЪ ЛОР. КАРЕ ТОАТЕ АЧЕ-
 СТЕ ПРИВИЛЕГІОРИ, САЪ ПРИСОСИТ ЛА ЧЕ-
 ЛЕ МАИ ДИН НАИНТЕ ХОТЪРЪРИ: КА ТОЪ
 ДЪНА СЪ СЕ ПЪДЪСКЪ; ШИ А ВРЕМЕ ДЕ
 ТРЕБЪИИЦЪ, СЪ СЕ КАДТЕ АЧЕЛЕ ХОТЪ-
 РЪРИ, ЧЕ СЪНТ ПЕНТЪРЪ ТОАТЕ АЧЕСТЕ

причиний. Ѓѣ каре ва лдрзени, сѣ
 факѣ ѡр че лпотрива ачестор привиле-
 гюрѣ, оуиѣла ка ачела, мѣкар ѡр ка-
 ре ва фѣи, сѣ фѣе арѣтат ла прѣ
 налта Поартѣ ка сѣ се педепсѣскѣ.
 Ши фѣинд кѣ май наинте, саѣ дат
 хотѣрѣре: кѣ Боерѣи, каре аѣ слѣѣит
 кѣ крединѣ мѣримѣи меле лпѣрѣѣи,
 ши сѣ сѣпѣн Домнилор лор, сѣ ли-
 сѣ дѣ кѣар ачеле дрепте ши Боерѣи,
 че аѣ авѣт лнаинтѣ рѣевоуаѣи, дѣн-
 дѣлисѣ л стѣпѣнире ши моѣиале лор.

§. К. 35. Ши пе лѣнгѣ ачесте,
 фѣинд кѣ ам дѣн синем бѣнѣ кѣѣѣта-
 ре де асѣ пѣѣи тот деѣна челе зѣсе
 привилегюрѣ: ши де асѣ преѣаче, ши
 де а нѣ фѣи пѣсе ла ниѣи ѡ платѣ мо-
 ѣиале воерилор, дела каре лш добѣндеск-
 челе требѣинѣоасе, ши де а прими дѣ-
 пѣ ѡбѣчеѡа чѣл веѣю фолоаселе, че спре-
 ѣи каѣтѣ; ши де а аѣѣнѣе л трептеле
 пѣринтеѣрилор лор Боерѣи; дар кѣ хо-
 тѣрѣре, сѣ нѣ сѣ лѣневѣскѣ кѣтѣш

де пѣцин, де аш оурма чѣ дѣпѣ да-
 торіе, маре сѣпѣнере ши плекаре, ла
 порѣнка, ши воа Домнилор. Ачестѣ
 кжнд аша сѣ вор пѣрта, сѣ се пѣе
 сирѣѣинцѣ спре а ли сѣ пѣзи приви-
 легіориле, ѡдиѣна, сирѣранцїа ши кѣ-
 трѣ єй бѣна кѣѣетаре; ши фїинд кѣ
 ачѣстѣ сирѣѣинцѣ причинѣѣе сирѣѣѣѣ
 кѣтрѣ Принципатѣри, сирѣ порѣнчит:
 Боерїи ачестор 2 Принципатѣри, сѣ
 се депѣртѣѣѣ де черериле лор, челе
 некѣѣїинчоасе; ши май вѣртос де аче-
 ле черерїи, пе каре нѣ пот сѣ ле рабде
 лѣкѣиторїи, дин причина скѣдерїи,
 че аѣ черкат ачест лок а времѣ рѣс-
 боделор; Ши кжнд вреѣнѣл динтр а-
 честѣ некѣѣїиндѣсѣ, ши апотрива а-
 пѣрѣѣѣїи меле порѣнчїи ва пѣѣѣѣ пе
 сѣрачїи лѣкѣиторїи, ши сѣ ва аместека
 а лѣкрѣри, че нѣ исѣ кѣѣин, ши ва
 а треѣѣинца лѣкрѣри некѣѣїинчоасе,
 ши дарѣри песте мѣсѣрѣ, причинѣин-
 дѣсѣ кѣ тоате ачѣстѣ оурмѣри, сѣ-

пѣраре ла бѣна ѡржндѣалѣ, ши кжнд
 сѣ ба апротиви ла ачеле бѣне мижлоа-
 че, пе каре стѣпжнирѣ атребѣинцѣѣѣ
 спре ѡкротирѣ стѣпжнирѣи цѣрѣи,
 ши спре ѡдиѣна, ши мжнгѣерѣ но-
 родѣлѣи; ачестѣ сѣ вор педепси де
 домнѣи чей ѡржндѣицѣи, де кѣтрѣ мѣ-
 римѣ апѣрѣцѣи меле. Пентрѣ ачел
 пѣесѣ тоатѣ сирѣѣинца, де асѣ пе-
 депси дѣпѣ мижлокѣл зис, ши де асѣ
 атемеѣ ѡдиѣна сѣрачилор лѣкѣиторѣи,
 ши паѣа бѣнѣлѣи Низан, Ши бирѣл
 де песте тот ѣнѣл, че сѣ кѣвине дела
 тоате раѣлеле, сѣ се стрѣнгѣ дела
 тоцѣи кѣ дрептате, дѣпѣ^ѣ кѣм сѣ ба
 кѣвени ла фѣешкаре; ѣр нѣ кѣ причинѣ-
 ирѣи некѣвѣинчѣоасе, оу^ѣнѣи дин раѣле
 сѣ нѣ пѣѣтѣскѣ бир, ши партѣ, че
 сѣ кѣвенѣ пе сѣма лор, сѣ се ѣкарче
 пе челеланте раѣле.

§. К. 36. Пентрѣ тоате ачесте сѣ
 се пѣе маре бѣгаре де сѣмѣ, спре а

СЪ ПЪХИ ДРЕПТАТЪ А ВЕЧИ; ШИ ФІИНА
 КЪ, ПЕНТРЪ ТОАТЕ АЧЕСТЕ ПРИВИЛЕГЮРИ;
 САЪ ДАТ СФІНТЪ ХОТЪРЖРЕ ПЛИНЪ ДЕ
 МИЛОСТИВИРЕ А АНЪА 1784, КЖНА А-
 ПЪРЪЦЪ ВЕЧНИКЪА ПОМЕНИТ, ШИ ПРЪ-
 СЛЪВИТ ОУНКЮА МЕЪ, СЪЛТАН ХАМИД
 (ПЕНТРЪ КАРЕ ФІЕ МИЛЪ ШИ ЕРТАРЕ), ДЪ-
 ПЪ КЪМ САЪ ГЪСИТ СКРИСЕ ТОАТЕ АЧЕСТЕ
 ПРИВИЛЕГІЪРИ, ЧЕ СЖНТ ПРИЧИНЪИТОАРЕ
 ДЕ А СЪ ПРЕФАЧЕ, А СЪ АПОДОБИ, ШИ
 МЪЛТ А СЪ ЛЪКЪИ ПРИНЦИПАТЪА ВАЛА-
 ХІИ, СКЪПЖНДЪСЪ ДЕ ТОАТЕ ФЕЛЪРИМИЛЕ
 ДЕ НЕДРЕПТЪЦИ, ШИ ДЪРИ ДЕ БАНИ. ДЕ
 АЧЕА ДЪПЪ МИЛОСТИВИРЪ АПЪРЪЦИИ МЕ-
 ЛЕ, ЧЕ АМ КЪТРЪ ТОЦИ ЧЕИ СКЪПЪТАЦИ,
 ШИ СЪРАЧИ; КАРЕ МИЛОСТИВИРЕ, ЕСТЕ
 ОУНА ДИН ДАРЪРИЛЕ ЧЕЛЕЛЪМИНОАСЕ, ЧЕ АРЕ
 ПЕРСОАНА МЪ ЧЪ АПЪРЪТЪСКЪ, ШИ ОУ-
 НА ДИН АПЪРЪТЕШИЛЕ МЕЛЕ МИЛОСТИ-
 ВИРИ, ЧЕ ДЕКЪТРЪ ПРЪ СФІНТЪА ШИ СТЪ-
 ПЖНЪА А ТОАТЪ ЛЪМЪ ДЪМНЕЪЕЪ, КА Ѡ
 ПАЪНИКЪ ДАТЪ МІЕ; САЪ ФОСТ ДАТ А-
 АНЪА 1792. НАЛТЪ ХОТЪРЖРЕ АПОДО-

БИТЪ, ШИ КОПРИНЪЗТОАРЕ ДЕ АЧЕСТЕ
 2. ѠРЖИДЪЕЛЪ; ОУНА А АНЪА 1774 ПЕН-
 ТРЪ КАРЕ МАИ СЪС САЪ ЗИС; ШИ АЛТА
 ДЕ ѠПОТРИВЪ КЪ АЧЕА, ЧЕ САЪ ДАТ А
 АНЪА 1784. ФЪКЖИДЪСЪ АЧАСТЪ ОУРМА-
 РЕ; КЪЧИ АМ ВРЪТ, ШИ А ЗИЛЕЛЕ МЪ-
 РИМЪИ МЕЛЕ АПЪРЪЦЪИ, СЪ СЕ ПЪЗЪСКЪ
 АЧЕСТЕ ПРИВИЛЕГЮРИ АТОКМАИ, ШИ СЪ СЕ
 СЪВЪРШАСКЪ ЧЕЛЕ СПРЕ БЪНА ПРЕФАЧЕРЕ,
 ШИ КА СЪ ЛИПСЪСКЪ АЧЕЛЕ ДЪРИ ДЕ БАНИ,
 РИДИКЖИДЪСЪ ШИ А СОРОК ДЕ 2. АНИ ДАЖ-
 ДЪ; ШИ ДЪПЪ АПЛИНИРЪ АЧЕСТОР 2 АНИ СЪ
 СЕ АТОКМЪСКЪ ПЛАТА АЧЕЛОР ХОТЪРЖЦИ
 БАНИ, ЧЕ МАИ НАИНТЕ САЪ НЪМИТ АДЕКЪ:
 ЦИЗИГЪ, ЇДИГЪ, РИКЪАМБИГЪА, ШИ АЛТЕ
 АВАЕТЪРИ, ЧЕ СЪНТ ДЕ ѠПОТРИВЪ КЪ ЧЕЛЕ
 МАИ СЪС ЗИСЕ ПРИВИЛИГЮРИ.

§. К. 37. АЧЕСТЕ СЪ КОПРИНД А
 ПОРЪНЧИЛЕ ЧЕ МАИ НАИНТЕ САЪ ДАТ;
 ДАР ФЪИНД КЪ ДЪПЪ КЪРСЪА ВРЕМЪИ, АА ОУ-
 НИЛЕ ДИН ЧЕЛЕ МАИ ДИНАИНТЕ ЗИСЕ ѠРЖИ-
 ДЪЕЛЪ, САЪ ОУРМАТ РЪЪ ШИ АПОТРИВА

дрептзцій; ши фїинд кз дѣпз легз-
 тѣриле че сжнт атре Апзрзціа мѣ,
 ши прѣпѣтерника Апзрзціе а тоатз
 Руссія, аре дрептате прѣ налта А-
 пзрзціе а Русіи, сз чѣе, челе че ва-
 сокоти кз сжнт спре фолосѣла Балахїи
 ши Молдавїи; ши ка де акѣм лнанте
 сз се лтемеїеѣе сзвѣрширѣ ачестор-
 зисе привилегюри, влчїѣ чел дин Ца-
 риград ал ачестїи Апзрзціи, аѣ арз-
 тат кзтрз Апзрзціа мѣ прин нотз
 ка дин партѣ Апзрзціи. Сале: кз
 пелжнѣз челе маи нанте привилегюри,
 сз чѣре адзогарѣ де челе маи дела
 вале капете:

§. К. 38. Кз де акѣм лнанте
 Домнїи сз домнѣскз хотѣрѣт 7 ани,
 сокотиндѣсз дин зїоа че сз нѣмек
 Домнїи, ши пжнз ла ачест сорок де
 7 ани сз нѣ сз маи скимбе; чи нѣ-
 маи кжнд сз вор доведи адевѣрат гре-
 шици, каре грешѣлз сз се факз кѣ-
 носкѣтз де кзтрз Апзрзціа мѣ ла

Влчѣла Апзрѣцїи Руссїи; ши кжнд дѣ-
пз ачаста сз ва доведи, ши сз ва
мзртѣриси, кз адевѣрат аѣ фост вино-
ват кѣ ачѣ грешалз, атѣнчѣ нѣман
ѣсте слобод ал скимба.

§. К. 39. Бирѣриле, абаѣтѣриле
ши черѣриле че сз присосирѣ оурма си-
нетѣлаѣи че саѣ фзкѣт ла анѣла 1784.
тоате сз се добоаре; ши дѣпз ачел
темею, Домнѣла, кѣ Боерїи динпреѣнз
сз атокмѣскз ши сз ѡржндѣаскз
бирѣриле де песте тот анѣла, апзр-
цинѣсе кѣ мижлок дрепт.

Чей дѣпз време Домни ай Валахїи сз
факз рзспѣнсѣри ла скриселе, каре, чел
дѣпз време Влчѣ ал Руссїи ва фаче,
атѣт пентрѣ ачест Кап ал бирѣлаѣи;
кѣт ши пентрѣ привилегюриле локѣ-
лаѣи, ши май вѣртос пентрѣ паза
привилегюрилор, че атрѣ ачастз хо-
тѣрѣре сз кѣпринд.

§. К. 40. Ка кѣ тотѣла сз се ри-
диче, ши сз липсѣскз оурмарѣ чѣ рѣ

ЧЕ СЪ ОУРМА ЛА ПРИЧИНА ЧЕЛОР ЧЕ НЪ
 ПЛЪТЕСК БИР, АДЕКЪ: А СКЪТЕЛНИЧИ-
 ЛОР БОЕРЕЩИ, ШИ КЪ АЧЕСТ МИЖЛОК. СЪ
 СЕ ОУШЪРЪХЕ ГРЕХТАТЪ АЧЕСТІЙ ДАТО-
 РІЙ, НЕ РЪМЖИНА НИЧИ ОУНЪЛ ДИН ЛЪ-
 КЪИТОРИ СЛОБОД ДЕ БИР; БЕЗ АЧЕЙ СКЪ-
 ТЕЛНИЧИ, ЧЕ СЪ КОПРИНА А ВИСТІЕРІЕ
 ДЪПЪ БЕКЮЛ ѠБИЧЕЮ; ШИ СЪ СЕ ПО-
 ПРЪСКЪ ТОАТЕ СЪПЪРЪРИЛЕ, ШИ ПЪТЕ-
 РЪ ЧЕ АЪ АСЪПРА ЛЪКЪИТОРИЛОР АЧЕА,
 ЧЕ СТЪЖИГ БИРЪРИЛЕ.

§. К. 41. ШИ КЪТЪ ПЕНТРЪ АПЛИ-
 НИРЪ ЛЪФЕЛИЛОР А ѠШИРИЛОР, ЧЕ СЖИТ
 А ПРИНЦИПАТЪЛ ВАЛАХІЙ, ЄСТЕ ТРЕБЪ-
 ИНЦЪ СЪ СЕ ДЪ ОУН АЖЪТОР ДИН Мол-
 давїа, ОУРМЖНАДЪСЕ АЧЕСТЕ АПЛИНИРИ
 ПЕНТРЪ БИРЪЛ АЕФИЛОР КЪ МАРЕ ДРЕПТА-
 ТЕ ДЪПЪ НАЛТА ХОТЪРЪЖРЕ, ЧЕ СЪ ВА ДА
 ПЕНТРЪ АЧАСТА ПРИЧИНЪ. — СЪ СЕ МАЙ
 ПОРЪНЧАСКЪ ДОМНЪЛ ВАЛАХІЙ, КА ДИН-
 ПРЕНЪ КЪ БОЕРІЙ, КЪТ МАЙ АГРАБ СЪ
 СКОАЦЪ ѠШИРИЛЕ, ШИ СЪ СЕ ѠРЖНАДЪ-
 АСКЪ АЧЕЛЕ ТРЕБЪИНОАСЕ ПЕ ТОАТЪ ЛЪ-

НА ЛЕФН, ЧЕ МАЙ СЪС САЪ ЗИС; ШИ
 ФІИНА КЪ АЧЕСТЕ ЛЕФН АЪ АШ ЛЪА СЪ-
 ВЪРШИРЪ ПРИН СТЪЖИЦЕРЕ ДЕ БАНН,
 ДЪПЪ ЧЕ ДОМНЪА ВА СЪВЪРШИ АЧАСТЪ
 ДАТОРІЕ, ДЪПЪ АЧАСТА СЪ РЪМЖЕ ЦАРА
 АПЪРАТЪ ДЕ БИР А СОРОК ДЕ ОУН АН

§. К. 42. ЪРІ КЖТЕ МИЖЛОАЧЕ СЪ
 ВОР ФАЧЕ ДЕ АПЪРЪЦІА МЪ ПЕНТРЪ ЧЪ-
 ЛЕ СПРЕ ХРАНЪ ТРЕБЪИНОАСЕ, КЪМ:
 ОУНТ, ШИ, ЗАХЕРЪ, АТЖИ СЪ СЕ
 ФАКЪ ЧЕРЧЕТАРЕ ДЕ КЖТЪ СЪМЪ Е
 ТРЕБЪИНОАСЪ, ШИ АЧЕЛЕ СЪМІ СЪ СЕ
 АРАТЕ А ПОРЪИЧИЛЕ, ЧЕ СЪ ТРИМИТ,
 ШИ АЧЕЛЕ ПОРЪИЧИ СЪ СЕ КОПРИНЪ ШИ
 КЪТРЪ БОЕРІ, КАРЕ СЪ СЕ ЧЕТЪСКЪ ДЕ
 ФАЦЪ А ДИВАНЪА БАЛАХІЙ; ШИ ФІИНА
 КЪ ПЕНТРЪ АЧАСТЪ ПРИЧИНА АТРЕ ДОМН
 ШИ АТРЕ БОЕРІ ЕСТЕ СЪ СЕ ФАКЪ КИП-
 ЖІРЕ, ДЕ СЪ ПОАТЕ АЧАСТЪ ЧЕРЕРЕ СЪ
 СЕ АПАИНЪСКЪ АТОКМАЙ, САЪ МАЙ ПЪ-
 ЦИН; ПЕНТРЪ АЧЕА, Ѡ АСЕМЕНЪ ЧЕРЕРЕ ЧЕ
 ЕСТЕ СЪ СЕ ФАКЪ ПРИН ОУРМАРЪ ДОМ-
 НЪАЪИ, СЪ ФІЕ АСКЪЛАТАТЪ АА ПОАРТЪ; НАР

прецѣла ачелор черѣте ѡржндѣелѣ, сѣ
 се пазтѣскѣ де апзрѣце, фзрѣ ничѣ
 ѡ зѣбавѣ, ши кѣ прецѣла че сѣ ѡ-
 бичнѣце; ѡр атралт кип, сѣ нѣ сѣ
 факѣ оурмаре де аплинирѣ Захерелѣи,
 ши де а Ангарелѣи кѣратѣлѣи. Ши Дом-
 нѣла чел дѣпѣ време кѣ крединѣцѣ тре-
 бѣе сѣ се сиргѣаскѣ, де а сѣ хотѣ-
 рѣ прецѣла Захерелѣи ла Скела, чел
 вор адѣче, сокотиндѣсѣ ши кѣрѣа. —
 Тоате апзрѣтешилѣ порѣнѣи, че вор
 фи пе сѣма Принципатѣлѣи Балахѣи,
 сѣ се четѣскѣ де фаѣцѣ а Диванѣла
 Бѣкѣрешилор, ши дѣпѣ ачаѣта сѣ се
 пѣе а кондичеле цѣрѣи.

§. К. 43. Тоате боерѣилѣ ачестѣи
 Принципат, се се дѣ ла пѣмжнтѣнѣи;
 дар сѣ анѣѣ бое Домнѣла чел дѣпѣ
 време, сѣ алѣгѣ ши сѣ ѡржндѣаскѣ
 атрачестѣ ши динтрѣ грѣи, пре чеи
 чинѣтиѣи, кѣ цѣинѣе, ши вредниѣи
 де ачеле Боерѣи. Ши кѣнд сѣ ва а-
 тѣмпла вреѣнѣла сѣ оурмѣзѣ рѣѣ а-

трѣ ачѣ боерійе, че съ афлз, Домнѣла
 съла педѣпсѣскъ пе ачела кѣм ши пе
 пзмжнтѣній чей виноваций; ши съи
 силѣскъ съ лтоаркъ анапой ачеи
 бани, че фзрде дрептате нѣ лѣат.

§. К. 44. Ёри кжте келтѣелй вор
 фи требѣинчосе пентрѣ икономіа
 Мензилканѣлелор, съле ѡржндѣскъ
 пе тот анѣла чел дѣпъ време Домн дин-
 преѣнъ кѣ боерій; ши май мѣлт де-
 кжт ачѣ хотѣржтѣ сѣмъ съ нѣ съ
 аплинѣскъ, кѣ ничй алт кип де при-
 чинъ. Ёткжрмѣирѣ спиталѣрилор,
 шкоалелор, дрѣмѣрилор челор нолѣ,
 ши а алтора мѣлтор асеменѣ лѣкрѣри
 пзмжнтенеѣи, съ се ѡржндѣскъ де
 кѣтрѣ Домн ачеле ѡткжрмѣири нѣмай
 ла боерій пзмжнтѣній. Ёри каре кѣ-
 лѣгѣр, нѣш ва авѣ акинарѣ ла мж-
 нѣстириле челе де жос, ши ва мѣри
 лтр ачест Принципат ал Балахій,
 тоатѣ аверѣ ачелѣа есте пе сѣма ка-

її сжрманилор копїи, саѡ ла алте
а҃семенѣ спре фачерї де бине. Де а-
чел, де кзтрѡ нїме сѡ нѡ сѡ чѣе а-
челе авѡтѡри; чи прин порѡнка челѡи
дѡпѡ време Домн стрѡнгѡндѡсе, сѡ
се дѣ ла ачеле касе.

Іѡр кѡнд ва мѡри вреѡнѡл динтрѡ
ачей кѡлѡгѡри, че лш аѡ лкинѡчѡ-
нѣ ла мѡнѡстириле челе де жос, а а-
челѡи авере, есте ка оун венит ал а-
чей мѡнѡстири, оунде аѡ фост лки-
нат. — Іѡр кѡт пентрѡ ѡстаѡїи чей
дин лчепѡт ѡбичнѡици пентрѡ паѡа
локѡлѡи, чел дѡпѡ време Домн сѡи
ѡрѡндѡскѡ, кипѡѡиндѡсѡ пентрѡ ача-
ста причинѡ динпреѡнѡ кѡ Боерїи.

§. К. 45. Ѣри кѡте локѡри дин
Принципатѡл Балахїи ши Молдавїи
саѡ лѡат, ши фѡрде дрептате саѡ
стѡпѡнит де тѡрчи, тоате сѡ се дѣ
лѡапой ла стѡпѡнїи лор; дин каре
челе че сѡ цин де Балахїа сѡнт спре
пѡрциале Гїѡргїѡвѡлѡи, Брѡилїи, ши

КѸЛЕ, ШИ ПЕСТЕ ЃЛТ; нр деспре Молдова
 челе че сжнт л Нахаїоа ХотинѸлѸй;
 ши ла ачеѸ ла каре сѸ вор тримите
 ачесте порѸнчй лпзрѸтещй спре сѸ-
 вѸршире, сѸ лисѸ хотѸраскѸ вре-
 мѸ. — Ши фїинд кѸ есте фоарте бѸ-
 нѸ воинѸѸ а лпзрѸцїй мѸле, кѸм ши
 май сѸс саѸ зис, де а сѸ пѸне маре
 бѸгаре де сѸмѸ, ка де акѸм лнанте
 без негѸцеторїй Ферманлжй, ѿрї каре
 дин лѸкѸиторїй цѸрїй тѸрчещй, саѸ
 дин Іамачй, саѸ алцїй, лпотрива а-
 честор хотѸржрї вор трече лтр' ачесте
 2 ПринципатѸрї сѸ лѸкѸаскѸ, саѸ
 сѸ пѸгѸбѸскѸ пе лѸкѸиторїй, ачестѸ
 сѸ се попрѸскѸ ши сѸ се гонѸскѸ.

§. К. 46, Ши кѸ де акѸм лна-
 инте, тоате налтеле меле порѸнчй,
 че сѸ вор тримите лтрачесте 2 Прин-
 ципатѸрї, сѸ фїе потривите кѸ ачесте
 де акѸм привилегюрї, ши кѸ привиле-
 гюрїле ши ѿбичеюрїле ачестор Прин-
 ципатѸрї.

§. К. 47. Ши кз сз се сзвжр-
шѣскз тоате мижлоачеле каре причи-
нѣск бѣна префачере, бѣна старе, ши л-
дестѣлата ѡдиѣнз, а ачестора, че сз-
вжршеск сажбеле ла Скелиле аче-
стор Принципатѣри; ши лскѣрт, де а
нѣ сз ерта чѣ май микз етаре лпо-
трива ачестор привилегюри, че принтр
ачастз налтз хотзржре саѣ сзвжршит.

Пентрѣ ачѣста саѣ дат ачѣстз
хотзржтоаре налтз порѣнкз, ка: а-
тѣт тѣ! чела нѣмит Домн ал Балахѣй,
дѣпз фирѣска та крединцз, дѣпз
дрептатѣ, ши дѣпз рѣвна че ай спре-
амз мѣлцѣми; кѣт ши Боерѣй чей
пѣмѣтѣнѣй, арѣтѣнд даторника мѣл-
цѣмире пентрѣ привилегюриле, че ваци
лвредничит, ши сирѣгиндѣвз ла и-
кономѣа мижлоачелор, че прин налтеле
меле хотзржри сз чер деѡпотривз кѣ
челе май сѣс скрисе хотзржри, сз
пѣнеци тот деѣна тоатз сирѣгинца,
ши пѣтерѣ, спре а вѣ пѣрта кѣ кѣвѣ-

инчоасѣ сѣпѣнере ши плекаре, спре а
сѣвѣрши челе кѣвѣинчоасе кѣ сѣпѣнере
ши кѣ крѣдинцѣ, ши спре а пѣне ма-
ре бѣгаре де сѣмѣ, де а нѣ слобози
сѣ се атѣмпле чел май мик лѣкрѣ,
апотрива ачестѣй налте порѣнчѣй, ши
апотрива апѣрѣтецѣй меле воинцѣй,
пентрѣ каре саѣ ши тримис ачѣстѣ
порѣнкѣ.

Дечѣй дар порѣнчѣск, ка тѣ! чел нѣ-
мит Домн ал Валахѣй! сѣ четѣцѣй а-
частѣ налтѣ порѣнкѣ де фацѣ кѣ Ми-
трополитѣл, Епископѣй, Архимандри-
цѣй, Кзлѣгѣрѣй, ши Ігѣменѣй, ши де
фацѣ кѣ тоцѣ Боерѣй, ши лѣкѣиторѣй,
ши сѣ пѣбликарисѣцѣй дрептатѣ апѣ-
рѣцѣй мѣле, Іче двѣдѣцѣе пе амѣ вѣ-
нѣ воинцѣ; ши сѣ фачѣ пе тоцѣ сѣ
ацѣлѣгѣ, кѣ: акѣтѣ време, атѣт Бо-
ерѣй; кѣт ши чѣл ланцѣ лѣкѣиторѣй
ай Принципатѣлѣй Валахѣй, нѣ сѣ
вор абате дин дрѣмѣл чел дрепт,
мишкѣнд челе кѣвѣинчоасе спре сѣпѣ-

НЕРЕ ШИ ПЛЕКАРЕ, ШИ АДЪКЖНА ДАТОРИ-
ТА СЪПЪНЕРЕ ЛА НАЛТЕЛЕ ПОРЪНЧЙ ЧЕ
САЪ ДАТ; ВОР ФИ А ВРЕМѢ ДРЕПТЕЛОР
ЗИЛЕ АЛЕ АПЪРЪЦІЙ МЕЛЕ КЪ ТОАТЕ МИЖ-
ЛОАЧЕЛЕ МИЛЪИЦЙ ДЕ АПЪРЪТЕЩИЛЕ МѢ-
ЛЕ МИЛЙ, ЧЕ КЪ АМЪЛЦИРЕ СЪ ВОР ДА,
ЛА ТОАТЕ РАЖЛЕЛЕ ЧѢЛЕ СЪПЪСЕ А ЛИП-
СЪ ШИ НЕПЪТИНЧОШЙ.

ІѦР ТЪ! ЧЕЛ НЪМИТ ДОМН, ШИ
ДЪПЪ ТИНЕ МОЩЕНИТОРІЙ, АЖТЪ ВРЕМЕ
ВЕЦЙ АРЪТА СЪПЪНЕРЕ, ШИ МЪЛЦЪМИРЕ,
ПЕНТРЪ АПЪРЪТЕЩИЛЕ МѢЛЕ ЛЪМИНОАСЕ
ФАЧЕРЙ ДЕ БИНЕ КЪТРЪ ВОЙ, ШИ ВЕЦЙ
АПЛИНИ ТОАТЕ ДАТОРІИЛЕ, ЧЕ СЪ КЪ-
ВИН ДЪПЪ ЧЕЛЕ МАЙ СЪС ДАТЕ ПОРЪНЧЙ
АЛЕ АПЪРЪЦІЙ МѢЛЕ, СЪ ФИЦЙ ФОАРТЕ
БИНЕ АКРЕДИНЦАЦЙ: КЪ ДЕ НЪ СЪ ВА
АРЪТА НИЧЙ Ѡ ГРЕШАЛЪ МЪРТЪРИСИТЪ,
ШИ ФОАРТЕ КЪНОСКЪТЪ, НЪВЕЦЙ ЧЕР-
КА НИЧЙ Ѡ ГРИЖЕ ДЕ СКОАТЕРЕ ДИН
ДОМНІЕ, ШИ ДЕ СЪРГІЪНАЛЪК; ШИ КЪ
А ЖТЪ ВРЕМЕ ВЕЦЙ ФИ СТАТОРНИЧЙ
А КРЕДИНЦЪ ШИ ДРЕПТАТЕ, ВЕЦЙ ФИ

статорничѣ а Домніа Балахій; ши
 атѣничѣ, нѣнѣмай тоате ачесте по-
 рѣничѣ сѣ вор пѣзи; чи сѣ ва пѣне
 сиргѣинцѣ, де а сѣ оурма, атѣт дин-
 партѣ Апѣрѣцїй меле; кѣт ши дин
 партѣ марилор Вѣзирѣ, ши прѣ слѣ-
 вицилор Векили ай Апѣрѣцїй меле, а-
 челе привилегїори кѣте сѣѣ Авредни-
 чит лѣкѣиторїи Принципатѣлѣи Бала-
 хїи, ши тоатѣ ѡдиѣна, че аѣ черкат
 а дрептеле зиле але лѣминатѣлѣи мо-
 шѣлѣи меѣ Сѣлтан Маѣмѣт Хан
 (пе кареле Домнѣл Дѣмнеѣѣ рѣверсе
 мила ѣртѣрїи;). Ши кѣ ѣсте фѣартѣ
 адеѣѣрат ши теменник, кѣ: ачеѣ деѣпе
 марѣиннѣ Дѣнѣрїи, ши дин Сѣрѣѣ-
 тѣрїи, ши алте локѣрїи, сѣѣ марїи,
 сѣѣ мичїи, де вор адрѣсни прин лѣѣре
 де бани сѣ се поартѣ апотрива аче-
 стѣи Низан; ачестѣ нѣмай де кѣт дѣпѣ
 афларѣ недрептелор лор оурмѣри, сѣ
 вор пѣдепси. — Яша дар, дѣпѣ че веи
 фѣче кѣноскѣт ши тѣ! чѣл дѣпѣ време

Домн, атжт боерилор, кжт ши ла тоци
 чеиланцй пзмжнтѣни раале ацзлецерѣ
 ачестій налте порѣнчй, ле вей по-
 рѣнчи ши вей пѣне ла ѡржндѣалѣ
 спре а оура пентрѣ атемеіерѣ ши
 біаца апзрзцій мѣле, ши статор-
 ничіа а лѣминій ши амзрирій ме-
 ле, бзгжнд сѣма ла ѡр че лѣкрѣ ва
 фи апотривѣ ла ачастѣ налтѣ амѣ
 порѣнкѣ. Саѣ дат ачест Хатхѣмаюн
 ла анѣл 1803.

Дѣпѣ ачесте тоате а анѣл
 1807. дескизжндѣсѣ рѣсбою ѡрѣш атре
 ачесте 2 апзрзцій, каре рѣсбою дѣпѣ
 5 ани трекѣци потолндѣсѣ, ши фѣкжн-
 дѣсѣ ѡрѣш паче, саѣ тримис де Ад-
 миралѣ Чичагоф кѣтрѣ Диванѣ
 Принципатѣлѣй Валахій ши Молдавїи
 капетеле де Трактатѣри, че сѣ кѣвин
 ла ачесте 2 Принципатѣри. — Прѣ нал-
 тѣ ши прѣ пѣтерникѣл Афтократор
 а тоатѣ Рѣссїа, ши прѣ налта Поар-
 тѣ тѣрчѣскѣ, пофтинд сѣ дѣ сѣжршит

рзсбоуаѣи, че де мѣлтѣ време ера а-
 тр ачесте 2 Апзрзцій, ши сѣ атеме-
 ѣезе ѡ паче, пріетешѣг, ши страшникѣ
 оунире, аѣ бине воит сѣ акрединцѣ-
 зе ачѣстѣ бѣнѣ ши сѣнтѣ причинѣ ла
 сиргѣинца ши кѣцетѣла ачелор кѣ де-
 плинѣ пѣтере¹ сѣпѣшилор лор, ѡ-
 ржндѣинд прѣ пѣтерникѣла Афто-
 кратор ал Рѣссїи, пе дѣминатѣла,
 Михѣил Комисѣла Голинничѣф Кѣтѣсов,
 ѡткѣрмѣитор. ѡширїи педестре, маи
 мареле Ѣткѣрмѣитор ал ѡширилор,
 ши Кавалїер а тѣтѣлор Трептелор челор
 де бѣн нѣм ш, ч. л. ѣр налта Поар-
 тѣ пе дѣмет Паша мареле Безир, ши
 ѡткѣрмѣиторю ал Ѣширилор налтїи
 Порцій; ка ачещїи 2 сѣ ѡржндѣаскѣ
 дѣпѣ требѣинцѣ, спре а сѣ сѣвѣрши,
 ши а сѣ искѣли ачест сѣнт лѣкрѣ
 ал пѣчїи, де ачѣа че сѣ бор алеце де
 амѣндоаѡ пѣрциле. дѣша дар, дин пар-
 тѣ афтократоричещїи Рѣсещїи Кѣрцій,
 саѣ алес кѣ деплинѣ пѣтере д. дѣндрей

Італински Сфетник де таинъ ал Кърцій
 рѣссецій, ши ч. л. ши Д. Саванеф Ге-
 нерал маїор ш. ч. л. ши Фонтон
 Сфетник де таинъ ал Апзрзтеціи
 мзрири ш. ч. л. нар деспре партѣ нал-
 тїи Порцій саѣ ѡржндѣит прѣ лѣми-
 натѣл Сеид-Мехмет-Галип-Ѣфенди,
 Кеѣаѣ Бей ал налтїи Порцій; ши Ма-
 стар-Заде-Ібраим-Али-Ѣфенди, Ка-
 заскїер ши май маре жѣдекзтор ал тѣр-
 чешилор ѡцири дела Анадол; ши
 Абдѣл-Халип-Ѣфенди Канцелларѣл
 Іаничарилор; каре ачешѣ тоцій дѣпѣ а
 лор ворѣѣ, ши де ѡпотривѣ скимбаре
 ачелор де плинъ пѣтере скрисори,
 саѣ атокмит пентрѣ челе май дела
 вале капете.

§. К. 2. Апзчѣиторїи Апзрацій,
 дѣпѣ сѣѣжрширѣ пѣчїи, ши а прїете-
 шѣгѣлѣи, фѣгѣдѣеск ѡ десѣѣжршитѣ
 не адѣчере аминте, ши ѡѣшѣскѣ ѣр-
 таре тѣтѣрор сѣпѣшилор, кѣци а
 времѣ рѣсѣоюлѣи аѣ атрат а Слѣжѣѣ

-wctzшѣскъ, саѸ кѸ ѿр че кип вор фи
 оурмат апотрива фолосѸлѸй апзрзцѸй,
 саѸ апотрива цинѸтѸрилор лор. Яша
 дар, ачестѣ нѸмай сжнт датори а да
 кѸвжнт пентрѸ ѿр каре мишкаре апо-
 тривитоаре, че вор фи фзкѸт; чи
 фѣешкаре аторкжндѸсз ла але сале,
 сзши примѣскъ чѣле май дин тжи
 дрептзцѸй, ѿкротиндѸсз де прзвили
 кѸм ши чеа ланци тоцѸй.

§. К. 3. Тоате атокмириле, че
 де мѸлте ѿри ла сзвжрширѣ пзчѸри-
 лор саѸ сзвжршит, ши саѸ кѸноскѸт
 де кѸртѣ рѸссаскъ, ши де поарта тѸр-
 чѣскъ, акѸм саѸ атзрит, ши рзмжн
 а чѣ май динаинте пѸтере, без аче-
 ле, каре дѸпз времѸ саѸ скимбат кѸ
 ѿарешче префачере. Яшадар, амжндоаѿ
 кѸрциле сз фзгздѸеск сз пззѣскъ не-
 кзлкате, ши Сфинте, ши чѣле де а-
 кѸм, ши чѣле май динаинте аток-
 мири.

§. К. 4. Прин хотържриле капъ-
 лъи дин тѣи, саъ ашезат хотар а-
 тре ачесте 2 пѣтери гжрла Прѣт де
 оунде интръ а цинѣтѣ Молдавїи ши
 пжнъ оунде дъ а дѣнѣрѣ, ши де ако-
 ло малѣриле чей май де сѣс нѣмиѣте
 гжрли пжнъ ла Кили, ши пжнъ оунде ин-
 тръ а марѣ нѣгръ; ши ѡстроавеле челе
 мичи але дѣнѣрїи, каре пжнъ ла аче-
 перѣ рѣсвоулаѣ ера нелѣкѣите, ши а-
 чеп дин коло де Исмаил ши сѣ апреѣ-
 нъ ла Кили, ачесте рѣмжн ла Рѣссїа,
 кѣчи сжнт кѣ май мѣлтѣ апропїере ла
 Марѣинѣ дин стжнга, дар нѣ сѣ вор
 ѡткжрмѣи де ничи ѡ стѣпжнїре, ничи
 трѣбѣ сѣ се атемеїеѣе саъ кѣ зидѣри;
 саъ сѣ се апресоаре кѣ ничи оун мижлок
 чи сѣ рѣмже пѣстїи. Їр сѣпѣшїи а-
 честор 2 пѣтери, аѣ вое де а пѣскѣи
 ши де а тѣа лемне; Кѣм ши ѡстроавеле
 челе прѣ марї, че сжнт апотрива Іс-
 маилѣлаѣи ши Кили, ачепжндѣсе кѣ де-
 пѣртаре де оун чѣс, де чел май апроѣ-

не мал ал Дѣнзрїи, рѣмжн ши ачѣ-
 стѣ пѣстїи, пентрѣ каре маи л оурмз
 сз ва хотѣрж, ши маи бине сз ва л-
 сзмна. Іѣр челеланте четѣци, каре
 ши лнантѣ рѣсбоуаѣ ера сѣпт стѣ-
 пжнирѣ рѣссѣскз, кѣм чел веки Кили,
 нѣ сз копѣина лтр ачастѣ линїе а хо-
 тарѣлор. Іѣр челелант лок ал ачестѣи
 Кап де лвоире, ал ласѣ Поарта сѣпт
 стѣпжнирѣ прѣ пѣтерничїи рѣссїи тот,
 кареле есте деспре мжна стѣнгѣ а
 Прѣтѣлаѣи, дин прѣѣнѣ ши кѣ тоате че-
 тѣциле, ѡрашеле, ши кѣ тоате лѣкѣин-
 целе чѣ сз вор афла пе ачест лок; а-
 шиждерѣ ласѣ ши Прѣтѣл жѣмѣтате,
 кареле хотѣрѣще ачесте 2 лпѣрѣѣїи.
 Корѣѣїиле челе негѣцитореѣїи але амжн-
 дѣрор пѣтерїи, сз лѣнтреѣе ши л сѣс-
 ши л жос пе лимба Дѣнзрїи, чѣ есте
 кѣтрѣ Кили, ши пе тоатѣ Дѣнзрѣ. Іѣр
 Корѣѣїиле рѣссѣїи челе ѡстѣшеїи, пот
 сз лѣнтрѣѣзз сѣиндѣсе пе Дѣнзре нѣ-
 маи пжнѣ оунде дѣ Прѣтѣл л Дѣнзре.

§. К. 5. Афтократоръ а тоатъ
 Рѣссїа, азъ анапони ла прѣ налта
 Поартъ, ачѣ парте де лок а Молдавїи
 че сз афлз пре малъа Прѣтѣлѣи дѣ
 дрѣпта; ашиждерѣ ши Балахїа чѣ *Ма*
*м*микъ, кѣ тоате четѣциле, а старѣ
 че акѣм сз афлз, ши кѣ тоате вра-
 шеле, сателе; ши аскѣрт, кѣ тоате
 кѣте сз кѣвин ла капѣла де ал 2 лѣ а-
 честїи апѣчѣирї. Тоате атокмириле
 че сз кѣпринд ла Привилегїѣриле Мол-
 давїи ши Балахїи сзш аибѣ атокмай
 оурмарѣ, кѣм ши май наинте де рѣс-
 бою, аѣпѣ пѣтерѣ Артикѣлѣи а 5 лѣ
 а Капетелор челор май дин наинте. Иѣ
 челеланте деѣсебите атокмири, ши че-
 ле че сз копринд а Капѣла 1 лѣ ла па-
 чѣ дин Иш фѣкѣтѣ, сзш аибѣ тоате
 деплин пѣтерѣ лор, каре хотѣрѣск де
 а нѣ чѣре Поарта ничї ѣ деспѣгѣбире
 пентрѣ пердѣтеле венитѣри; сз нѣ сз
 чѣе ничї оун бир пентрѣ тоатѣ времѣ
 рѣсбоѣлѣи; азкѣиторїи амѣндѣрор Прин-

71
ципатѣрилоу сѣ рѣмже ꙗ сорок де
2 ани слобози де бир ши ангара, соко-
тиндѣсѣ дин зѣоа фачерѣи трактатѣри-
лоу; ши фѣешкаре дин лѣкѣитори фѣр-
де деусебуре пентрѣ ѡр каре требѣинцѣ
ва авѣ сѣ мѣргѣ ꙗ цѣри стрейне, сѣ
фѣе слобод кѣ сорок де 4 лѣни; Ши
ꙗ скѣрт, ꙗ Принципатѣ Молдавѣи,
сѣ ва милостиви налта Поартѣ, де ꙗ
ꙗ токми бирѣл дѣпѣ мѣримѣ ѣи, ши
старѣ чѣ де акѣма.

§. К. 7. Ячей сѣпѣши ай Порцѣи
каре дѣпѣ ꙗчеперѣ рѣсеюлѣи аѣ рѣ-
мас ꙗтрачѣстѣ парте де лок, сѣꙗ ꙗ-
времѣ рѣсеюлѣи аѣ венит ꙗтрачест
лок, каре аѣ рѣмас ꙗ стѣпѣнирѣ рѣсѣи;
пот сѣ трѣкѣ ꙗцинѣтѣриле налтѣи
Порцѣи, рѣмжинд ꙗколо фѣрде ꙗле попри
ниме нимик, ꙗвжнд бое сѣш вѣнѣ
лѣкрѣриле лоу ꙗ ꙗри каре дин лѣкѣи-
тори, ши лѣжнд кѣ ѣи ѡр че вор вѣрѣ,
пот сѣ се мѣте ꙗн цинѣтѣл налтѣи
Порцѣи. Ячастѣ слобозенѣе сѣ ꙗꙗ ши

ла ачей пзмжнтѣни ла ачестѣи лок,
 каре аѣ пе ачест лок авери; ѱр акѣма
 лѣкѣск лцинѣтѣл Порціи; ши ла аче-
 стѣ ши ла чей май наинте зиши, спре-
 аш пѣне л ѱржндѣалѣ причиниле лор,
 ли сѣ дѣ сорок де 18 лѣни, дела зѣва
 скимѣзрилор капетелор де паче: Яшиж-
 дерѣ аѣ слобозеніе ши Тѣтаріи, кѣци
 лтра чѣстѣ време л рѣсбоюлѣи саѣ
 мѣтат дин Бассарабіа л Рѣссіа, де л
 сѣ лтоарче ѱр кѣнд вор вои лцинѣ-
 тѣл Порціи, дар кѣ токмѣлѣ: де л плѣ-
 ти налта Поартѣ ла Кѣртѣ рѣсѣскѣ
 келѣѣлиле, че аѣ фѣкѣт ла мѣтарѣ
 ши лѣкѣинѣа ачестор тѣтаріи. Яшиж-
 дерѣ ши Крешиніи ачел, каріи аѣ авери
 лтрѣ ачест лок, че аѣ рѣмас ла л
 пѣрѣціа Рѣссіи, ши ачел че саѣ нѣскѣт
 лтрѣ ачест лок, ѱр акѣма сѣ афлѣ л
 алте пѣрѣи дин цинѣтѣл налтїи Пор-
 ціи, ши ачестѣ пот кѣнд вор вои сѣ
 се лтоаркѣ лтрѣ ачест лок, ши сѣ
 лѣкѣскѣ кѣ тоате але лор фамилїи,

непоприцй де нименѣ, авжнд ши аче
сѣѣ вое сѣ вжнзе, ѡри че фелю, ши
ѡр кжтѣ старе вор авѣ, ла сѣпѣши
налтїи Порци, ши тот авѣтѣла че вор
кѣприндѣ сѣ ши л аѣѣкѣ а цинѣтѣла
рѣссїи: ла каре сѣ ва да ѡрѣш сорон
де 18 лѣни, дин зїѡа атѣрири пѣ-
чѣрии.

§. К. 10- Тоате челе прин жѣде-
кѣци оѣрмате причини але сѣпѣшилор
де амжндоѡв пѣтериле, че нѣ аѣ лѣат
сѣвжршире дин причина рѣсѡделор, а-
честе нѣ требѣе сѣ се сокоѣѣскѣ атѣ-
меѣте; чи дѣпѣ паче сѣ се черчетѣзе,
ши сѣ се сѣвжршѣскѣ дѣпѣ Прѣвнли.
Тоате даторїиле сѣпѣшилор, че аѣ оѣ-
нїи кѣтрѣ аѣци, кѣм ши але Фискѣлѣи
аѣекѣ а Стѣпжнрии, требѣе сѣ се пѣѣ-
тѣскѣ.

§. К. 11- Яшиждѣрѣ дѣпѣ атѡк-
мирилѣ пѣчїи, че саѣ фѣкѣт атѣ а-
честїи Апѣраци, акѣрѡра Скимбарѣ

САЪ ШИ СВЪЖШИТ ДЪПЪ АТЪРИРЪ ЛЕ-
 ГЪТЪРИЛОР, ТРЕБЪЕ ШИРИЛЕ АЛЕ АПЪРЪ-
 ТЕЩІИ КЪРЦИ, ЧЕ ВОР ФИ ПЕ ОУСКАТ ШИ
 ПЕ МАРЕ, СЪ НАСЕ ДИН ЦИНЪТЪРИЛЕ ПОР-
 ЦІИ ТЪРЧЕЩІИ. ДАР ФІИНД КЪ АЧЕСТ ЛЪ-
 КРЪ НЪ СЪ ПОАТЕ А СЪ СВЪЖШИ АША
 ЛЕСНЕ, ПЕНТРЪ МЪЛАТА ДЕПЪРТАРЕ А ЛО-
 КЪЛЪИ, ШИ ПЕНТРЪ АЛТЕ АПЕДЕКЪРІ;
 ПЕНТРЪ АЧЕА САЪ ФЪКЪТ ТОКМЪЛЪ АТРА-
 ЧЕСТИ 2 МОНАРХІИ, ДЕ АСЪ ХОТЪРЖ
 СПРЕ СВЪЖШИРЪ АЧЕСТЪИ ЛЪКРЪ, СОРОК
 ДЕ 3 ЛЪНИ, СОКОТИНДЪСЪ ДИН ЗІОА ЧЕ СЪ
 ВА ФАЧЕ СКИМБАРЪ АВОИРИЛОР ДЕ ПАЧЕ.
 ШИ А ВРЕМЪ АЧЕСТЪИ СОРОК, ТРЕБЪЕ ШИ-
 РИЛЕ АПЪРЪТЕЩІИ КЪРЦИ РЪСЕЩІИ ЧЕ
 ВОР ФИ ПЕ ОУСКАТ ШИ ПЕ МАРЕ, СЪ ДЕ-
 ШАРТЕ КЪ ТОТЪЛ АЧЕЛЕ ЛОКЪРІ ВЕРОПЕ-
 НЕЩІИ, АСИАТИЧЕЩІИ; ШИ МЪРИЛЕ ЧЕ САЪ
 ДАТ АНАПОЙ ЛА НАЛТА ПОАРТЪ; ІЪР А-
 ЧЕЛЕ ЛОКЪРІ, ШИ ЧЕТЪЦІИ, АЛЕ НАЛТІИ
 ПОРЦИ, ПЕ КАРЕ АКЪ ВОР ФИ ШТИРИЛЕ
 РЪСЕЩІИ, ПЖНЪ ЛА АПЛИНИРЪ ЧЕЛЪИ МАИ
 СЪС ЗИС СОРОК, ПЖНЪ АТЪНЧИ РЪМЖИ

сѹпт стѹпжнирѣ, ши сѹпт ѡткжрмѹ-
ирѣ рѹсеціи кѹрци, фѹрде асѹ мѣстека
кжтѹш де пѹцин Поарта тѹрчѣскѹ а
стѹпжнире, пжнѹ ла аплинирѣ аче-
стѹи нѹмит сорок; ши пжнѹ ла кѹлѹ-
торіа тоатей ѡшири, каре ѡшире, пж-
нѹ ла ачел сорок требѹе сѹш примѣ-
скѹ челе спре хранѹ требѹинчюасе,
ши алте требѹинчюасе лѹкрѹри дин-
тр ачест цинѹт. — Їр челе май дела
вале асемнате капете, 1. 6. 8. 9. 12.
13. 14. 15. 16 не абжнд ничи ѡ ко-
приндере пентрѹ фолоаселе Принципа-
тѹлѹи Валахіи, ши Молдавіи, нѹ саѹ
скрис. Саѹ дат ачесте атокмири де
паче сѹпт искѹлитѹра алѹи Андрей І-
талински; Андрей Сабаніеф, ши Іо-
сиф Фонтон, а анѹл 1812 Маю 16
а Бѹкѹреѹи.

Їр дѹпѹ ачесте легѹтѹри,
дѹпѹ тречерѣ де 9 ани, атжмплжндѹсе
кѹноскутеле пѹгѹби, ши стинцерѣ а-

местор 2 Принципатѹри, саз оурмат
челе май дела вале Атокмири.

Прѣ налта ши прѣ пѹтерника А-
пзрзцїе а тоатз Рѹссїа, ши налта А-
пзрзцїе тѹрчѣскз, вржнд сз дѣ сфжр-
шит ла причиниле, че саз атжм-
плат дѹпз Атокмириле, че саз фз-
кѹт ла Бѹкѹрещї ла анѹл 1812,
ши сз се атемеѹзе апзчѹирѣ атре
амжндоав апзрзцїиле; саз авонт сз
сз тримѣцз де амжндоав пзрциле
ѡаменї кѹ деплинз пѹтере, каре де-
пзртжнд тоате причиниле каре пот
адѹче вражбз, сз пѹе а лѹкраре Трак-
татѹриле че саз сзвжршит ла Бѹкѹ-
рещї; прекѹм ши ачеле май веки А-
токмири, пе каре Атокмириле дела
Бѹкѹрещї лѣѹ атзрит, акзрора Трак-
татѹри статорника пазз, ва цинѣ фе-
ричитз апзчѹирѣ атре амжндоав
пзрциле. Дечї дар, пентрѹ ачесте
сзвжршири, прѣ налтѹл ши мареле
Апзрат а тоатз Рѹссїа аѹ ѡржндѹ-

ит кѸ плинѸ пѸтере пе ГрафѸа МихаѸла
 ВоронцоѸ, Генерал АдѸтант, Генерал де
 педестриме, мѸдѸлар ал сѸатѸлѸй а-
 пѸрѸцѸй, Генерал-ГѸбернатор ал Рус-
 сѸй ноаѸ, Комиссар кѸ деплинѸ пѸтере
 а ПровинцѸа БасарабѸа, Кавалер ал
 рѸндѸлѸй ал сѸѸтѸлѸй АлеѸандрѸ
 Невски, Кавалер ал крѸчѸй чей мари,
 ал ѸрдѸлѸй сѸѸт: ГеѸргѸе де ал 2 лѸ
 рѸнд, Кавалер ал ѸрдѸлѸй сѸѸт:
 ВладимѸр де 1 лѸ рѸнд, Кавалер а
 сѸѸт: АннѸй де 1 лѸ рѸнд кѸ ДѸа-
 мантѸри, ши Кавалер а май мѸлтора
 ѸрдѸри дин стѸпѸнири стрѸине;
 кѸм ши пе АлеѸандрѸ РеѸпѸере сѸет-
 ник дин лѸѸнтрѸ, адеѸзрат КамерѸер,
 Сол еѸтраординер, ши МинистрѸ кѸ
 деплинѸ пѸтере ла налта ПоартѸ,
 Кавалер Ѹрд: сѸѸт: АннѸй ал рѸндѸ-
 лѸй де 1. кѸ ДѸамантѸри, Кавалер а
 крѸчѸй чей мари а сѸѸт: ВладимѸр
 де ал 2 лѸ рѸнд, прекѸм ши Кавалер
 Ѹрд: АвстрѸческ алѸй ЛеѸпола де

1 лѣ ржнд. Їѡр налта Поартз аз
 ѡржндѡит пе Сеид — Мехмет — Ха-
 ди — Ефенди де ѡбще Контролер дин
 Анадол, ка пе чел атжи кѡ плинз пѡтере;
 ши пе Сеид — Ібраим — Іфет — Ефен-
 ди Кадїѡл дела Софіа ши Молла де-
 ла Скѡтари ка пе ал доилѣ кѡ плинз
 пѡтере. Каре ачестѣ, сосинд ла Акер-
 ман, аз хотзрѡт ши аз искзлит челе
 дела вале ѡ. капете де лвоире дин каре:

§. 1. Атзреще тоате адзогзриле ши
 атокмириле пзчїи, че саѡ фзкѡт л Бѡ-
 кѡреци ла анѡл 1812, ши ле адѡче ла
 ѡ май кѡратз дескоперире, сокотиндѡ-
 ле тоате ачеле атокмири, ка нище
 пзрци але ачестор де акѡм лвоирї.

§. 3. Фїиндкз атокмириле ши
 капетеле, че копринд привилегюриле Ва-
 лахїи ши Молдавїи, ла ѡ нѡмитз а-
 дзогаре л Капѡлѡи де ал 5 лѣ л легзтѡ-
 рїи дела Бѡкѡреци саѡ атзрит; де а-
 чел сз адаторѣзз налта Поартз
 сфїнт л цинѣ ачеле нѡмите привиле-
 гюри, атокмири, ши капете, л тоа-
 тз времѣ, кѡ крединцз невиклѣнз; ши
 сз фзгзѡеще л време де 6 лѡни аз-
 пз искзлїрѣ ачестор де акѡм легзтѡри,

СЗ АНОАСКЗ Хати-ШерифѸриле дела
 1802; прин каре Хати-ШерифѸри
 фїешкаре ачеле привилегюри деусебит
 СЗ нѸмеск ши СЗ Атзреск. — Ши
 пе ажнгз ачестѣ, фїинд кз алецерѣ
 Домнилор ла ачесте 2 ПринципатѸри
 саѸ фзкѸт дин боерїи Молдавїи ши
 ай Валахїи, ши кзчи ла ачѣсгз ѡ-
 ржндѸалз шаѸ дат адѸплекарѣ са
 ши кѸртѣ рѸссѣскз, саѸ хотзрѸт а-
 тѸт деспре партѣ налтїи Порци, кѸт
 ши деспре партѣ налтїи кѸрци рѸс-
 сеци; ка челе нѸмите Хати-Шери-
 фѸри дела 1802. негрешит деплин СЗ
 се адесзвжршѣзе прин адзогзриле, ка-
 ре СЗ кѸпринд ла деусебитѸл акт ал
 ачестїи Атокмири, кареле акт саѸ
 десзвжршит де ѡржндѸициї кѸ депли-
 нз пѸтере де амжндоаѡ пзрциле, ши
 кареле СЗ ва сокоти ка ѡ парте а а-
 честїи де акѸм деплине Атокмири.

Акт деусебит пе сѣма Прин-
 ципатѸлѸй Валахїи ши Молдавїи.

§. Фїинд кз Домнїи Валахїи
 ши Молдавїи требѸе СЗ се алѣгз
 дин боерї пзмжнтѣни: де ачел але-
 церѣ лор де акѸм ананте а фїешка-

каре дин амжндоав ПринципатѸриле,
сз се факз кѸ адѸплекарѸ ши воинца
Порцїй, прин вебѸѸска адѸнаре а Дива-
нѸлѸй, дѸпз вебѸескѸл вебичею ал цзрїй.

§. Боерїй ДиванѸлѸй дин амжн-
доав ПринципатѸриле, че сжнт ка-
нище мздѸлзри ай цзрїй, кѸ вебѸѸ-
ска воинцз а тот породѸлѸй сз алѸ-
гз Домн пе оунѸл дин чей май вѸ-
~~трянн~~ ^к, ши май вредничй спре а сз-
вжрши ачастз ѸткжрмѸире; ши пе а-
чел алес Домн прин анафора сзл фа-
кз кѸноскѸт ла Поартз, кареле при-
миндѸсз дела Поартз, сз ва нѸми
Домн, ши лш ва лѸа семнеле Дом-
нїй. Ёр кжнд Поарта нѸ ва прими-
пе ачел алес Домн дин марї причинй,
ши кжнд ачестѸ марї причинй ла а-
мжндоав кѸрциле сз вор фаче кѸноскѸте
кз сжнт адевзрате, сз фїе слобози Бое-
рїй де а алеце оун алт кѸвїинчос Домн.

§. ВремѸ ѸткжрмѸирїй Домни-
лор сз фїе хотзржтз кѸм ши май

НАИНТЕ ПЕ 7 АНИ ДЕПЛИН, СОКОТИНДЪСЪ
 ДИН ЗІОА ЧЕ ШАЪ ЛЪАТ НЪМИРИЛЕ, ФІИНД
 НЕКЛИНТИЦІ МАИ НАИНТЕ ДЕ АЧЕСТ СОРОК
 НЪМИТ. ІАР КЖНД АТРАЧЕСТ СОРОК
 ВОР ФАЧЕ ВРЕШ АВИНОВЪЦИРЕ, АТЪНЧИ
 ПОАРТА ВА ФАЧЕ КЪНОСКЪТЪ АЧЪ АВИ-
 НОВЪЦИРЕ ЛА БАЧІЪА РЪССІЙ, ШИ КЖНД
 ДЪПЪ ЧЕРЧЕТАРЪ АМЖНДЪРОР СТЪПЖНИРИ-
 ЛОР СЪ ВА ДОВЕДИ АЧЪ АВИНОВЪЦИРЕ,
 АТЪНЧИ НЪМАИ СЪ ФІЕ ЛИПСИТ ДЕ ДЪМ-
 НІЕ. — ШИ КАРІЙ ДОМНИ АТР АЧЕСТ
 СОРОК ДЕ 7 АНИ СЪ ВОР ПЪРТА БИНЕ, НЕ-
 ЗРМЖНД НИЧИ Ш ВИНЪ, АТЖТ ЛА А-
 МЖНДОАШ КЪРЦИЛЕ, КЖТ ШИ ЛА ПОРО-
 ДЪА ЧЕ ШТКЖРМЪЩЕ, АЧЕЛА ПОАТЕ ФИ
 АЛЕС ШИ ПЕНТРЪ АЛЦИ 7. АНИ, КЖНД ВА
 ФИ АЛЕС ДЕ БОЕРІЙ ДИВАНЪАЪИ, КЪ ШБ-
 ЩЪСКА АВОИРЕ А АЗКЪИТОРИЛОР, ІАР
 КЖНД САЪ ДИН ПРИЧИНА ВРЕЪНІЙ БОАЛЕ,
 САЪ А БЪТРИНЕЦЕЛОР, САЪ ДИН ВЕРІ ШРИ
 КАРЕ ПРИЧИНЪ, ВРЕЪН ДОМН ВА ВОИ СЪ
 СЕ ЛАПЕДЕ ДЕ ШТКЖРМЪЩИРЕ А ВРЕМЪ А-

челор 7 ани, атѣнчй Поарта сз фавз
 ачапта кѣноскѣтз ла кѣртѣ рѣссѣскз,
 ши аша нѣмай кѣ хотѣрѣ амжндѣ-
 рора кѣрцилор поате а сз лѣса. Фіешкаре
 Домн, каре дѣпз аплинирѣ де 7 ани
 саѣ де сз ва лепѣда, саѣ де нѣ ва май
 фи алес Домн, перде титѣл Домнѣй, рѣ-
 мжинд а трѣпта Боерѣй, адаторин-
 дѣсз сз петрѣкз кѣ паче, ши
 кѣ астѣмпѣраре, немай пѣтѣнд фи
 мѣдѣлар ал Диванѣлѣй, ничй а май
 интра лѣреѣ слѣжѣѣ ѡѣѣѣскз; ши дѣ-
 пз ачапта ничй а май пѣтѣ фи алтѣ
 датѣ алес де Домн.

§. Фіѣй Домнилор, саѣ ай аче-
 лор че дин бѣнѣ вое саѣ лепѣдат,
 саѣ ай челор липсиѣй, рѣмжинд а
 трѣпта Боерилор, пот интра а слѣж-
 бе пѣмжнтеѣй, ши пот фи алеши
 ши де Домнѣй. — Іѣр атѣмплѣндѣсз
 вреѣн Домн саѣ сз се скоаѣз, саѣ сз
 се лапеде, саѣ сз моарѣ, Диванѣл ва
 ѡрѣндѣи Каимакан спре ѡтѣжрмѣирѣ
 ѣѣрѣй пѣнѣ че сз ва алеѣе алт Домн.

§. Фіинд кз Хат - шерифла де-
ла 1802, аз рздикат тоате грєзтз-
циле, бирзриле ши алте чѣрери, каре
ла 1783. сз ѡржндѡисзрз; ашадар
Домній кз боерій Диванѡлѡй сз хо-
тзраскз, ши сз пѣе ла ѡржндѡалз
бирзриле цзрїй де песте тот анѡл, аз-
пз Хат - Шерифла дела 1802; ши без
ачестѣ ашеззмзнтзрї, Домній ничї
лтр' ѡн кип нзмай аз слобоженїе де
а оурма лтр' алт фелю.

§. Домній сжнт даторї сз чин-
стѣскз аскѡлтжнд тоате пропѡнери-
ле Солѡлѡй прѣ налтїй лпзрзцїй
рѡссєцїй, ашиждерѣ ши але Консѡлилор
челе даѡ дѡпз порѡнка Елчїилор, каре
сжнт копринззтоаре, атжт пентрѡ че-
ле май сѡс зисє; кжт ши пентрѡ не-
стрзмѡтарѣ привилєгюрилор цзрїй; кѡм
ши пентрѡ паза тѡтѡрор ачелор, чє сз
кѡпринд лтр' ачєст йкт.

§. Домній, динпрезънъ къ Диванъ
 аъ сз хотъраскъ а фіешкаре Принци-
 пат нѣмърѣл Бешліилор дѣпъ към
 аъ фост ши ананте де анъл. 1821.
 Ши дѣпъ ачаста ѡржндѣалъ къ ничъ
 ѡ причинѣре сз нѣ поатъ а сз а-
 мѣлци, безъ кжнд сз ва атжмпла сз се
 кѣноаскъ чѣ май маре требѣинцъ де а-
 мжндѡѡ Кѣрциле де а сз амѣлци;
 ши Бешлій сз анбъ тот ачеле ѡржн-
 дѣелъ, че аъ абѣт ананте де ан.
 1821, ши ягалеле лор сз се алѣгъ
 тот към май нанте сз алецѣ. Карій
 ачецій тоцій нѣмай ачеле даторій сз
 оурмѣзе, пентрѣ каре дин ачепѣт саѣ
 ѡржндѣит, фѣрде а сз аместека ла
 требиле цѣрій, нефіинд слобоѣи де а
 оурма кжтѣш де пѣцин вре ѡри каре
 лѣкрѣ а цѣрѣ.

§. Ши тоате лѣкрѣрилѣ дин пре-
 жѣрѣл Брзилій, Гіѣргіовѣлѣи, Кѣле,
 ши песте ѡат, че сз вор фи хѣзпит
 де тѣрчъ, сз се атоаркѣ ла стѣпѣ-

ній лор, прин оун сорок хотзрлт,
че прин ферман, сз ва да.

§. Кжцй дин Боерій молдовѣни
ши рѣмжний, карій л времѣ рѣсврз-
тирій аз фост силици сзши ласе
патріа, слобод пот сз се лтоаркж
л напой, фзрде а сз сѣпзра де ни-
мени пентрѣ ничй оун лѣкрѣ; ши
пот ырзш а интра л деплина при-
мире а дрептѣцилор лор, привилегю-
рилор, ши стѣпжнирѣ мошіилор, ши
ѡри че аз авѣт л стѣпжнирѣ лор кѣм
ши май наинте.

§. Дин причиниле неказѣрилор ши
пѣгѣбилор че аз черкат ачесте 2 Принци-
патѣри, налта Поартѣ ва ерта тоате
бирѣрилe ши тоате датѣрилe, че
сжнт пе сѣма порцій л Сорок де
2 ани; ыр дѣпѣ 2 ани сз се дѣ бирѣри-
ле ши тоате ачеле, че сжнт легате сз
дѣ дѣпѣ Хат - Шерифѣла дела 1802.
фзрде а сз адѣѡга ничй лтрѣн кип
мѣкар чел май пѣцин лѣкрѣ.

§. Поарта словоуѣще тот ки-
 пѣла де негоц аа цзрїи, де тоате ве-
 нитѣриле пзмжнтѣлѣи; кѣм ши кжте
 лѣкрѣри лши нѣ сзвжршире прин-
 мѣнка мжнилор, оурмжнд породѣла
 тоате ачесте кѣм вор сокоти кѣ ле
 есте май спре фолос, фзрде а сз
 оунта Захерѣоа, каре есте пе сѣма
 Цариградѣлѣи ши пе сѣма требѣинцїи
 Принципатѣрилор. (Сокотиндѣсе а-
 честе Принципатѣри ка оун Келар аа
 Порцїи) Тоате хотзржриле че сз кѣ-
 принд а Хат-Шерифѣла дин ан: 1802
 пентрѣ ачесте Захерѣле, ши пентрѣ
 кѣ ѡржндѣлѣз плата лор, че есте а
 сз оурма дѣпѣ прецѣла че дѣпѣ времї
 сз оурмѣзѣ, сз се пѣзѣскѣ кѣ чѣ
 де амзрѣнтѣла лѣаре де сѣмѣ. Ир кжнд
 сз ва атжмпла асѣпра прецѣлѣи не
 лвоире, атѣнчї ачаста рзмжне ла хо-
 тзржрѣ Диванѣлѣи.

§. Боерїи сжнт! даторї а пѣ-
 не а лѣкраре хотзржриле Домнилор,

адѣкжнѣ адесѣвршитѣ сѣпѣнере. И
рѣ ши Домнїи сѣ нѣ сѣ арате кѣтрѣ
Боери кѣ грозавничїе, ничи педѣпсе
невредниче сѣле хотѣраскѣ, ши фѣрде
але фи вина прин довадѣ мѣртѣриси-
тѣ. Ши Боерїи сѣ се педепсѣскѣ
нѣмай кжнѣ вор фи жѣдекаци адѣпѣ
хотѣржрѣ правиллор, ши ѡбичеюри-
ле цѣрїи.

§. Ши фїинѣ кѣ неѡдиѣнеле,
че саѣ атжмплат атр ачести адѣ-
пѣ оѣрмѣ ани, адѣ сминтит ѡржнѣѡ-
ла ачестор 2 Принципатѣри; де ачеѡ
Домнїи динпреѣнѣ кѣ Диванѡл сѣ се
сиргѣаскѣ фѣрѣ чѣ май пѣцинѣ ат-
тжрѣїере, де а пѣне челе май бѣне миж-
лоаче спре ѡбѣнѣтѣцирѣ стѣрїи аче-
стор Принципатѣри, че ли саѣ акре-
динѣат а мжиниле лор. Каре ачесте
ѡбѣнѣтѣцири каѣтѣ спре ѡбѣтѣскѣ ре-
формѣ де а фїешкѣрѡл Принципат,
каре реформѣ нѣмай декжт фѣрѣ кж-
тѣш де пѣцинѣ зѣбавѣ сѣ се пѣе ши
а ѡкраре.

§. Тоате ачесте дрептѣцїи ши
привилегюри але ачестор 2 Принци-
патѣри, кѣм ши Хат-Шерифѡл, че ко-

принде ачесте дрептѣци, сѣ се пѣзѣ-
 скѣ несминтѣ ши неклѣнтѣ, без
 ачеле капете, че прин ачест де акѣм
 акт аѣ лѣат префачере. Дѣпѣ ачесте
 тоате ной чей май дела вале искѣлицѣ
 кѣ деплинѣ пѣтере, фѣинѣ ѡрѣндѣицѣ
 спре а не лѣои кѣ чей дин партѣ
 налтѣи Порцѣи кѣ де плинѣ пѣтере ѡ-
 рѣндѣицѣ, ам хотѣрѣт ши ам ѡрѣндѣит
 Капетеле де лѣоири челе май сѣс зисе, че
 сѣнт пе сѣма Валахѣи ши Молда-
 вѣи дѣпѣ коприндерѣ капѣлѣи де ал
 3 лѣ а ачестѣи лѣоири, спре дескоперирѣ
 ши лѣтрѣирѣ трактатѣрилор дин Бѣ-
 кѣрециѣ, хотѣрѣндѣсе лѣтрѣ ной ши
 лѣтрѣ чей кѣ деплинѣ пѣтерѣ дин партѣ
 налтѣи Порцѣи ѡрѣндѣицѣ лѣоириле
 челе де акѣм прин ѣ капете, каре сѣѣ
 ши лѣтрѣит, дѣндѣсѣ актѣл чѣл дѣѡсѣ-
 бит, че сѣсте пе сѣма Валахѣи ши
 Молдавѣи лѣтрѣит кѣ печѣтѣ ши ис-
 кѣлитѣра ноастрѣ лѣ мѣна чѣлор кѣ де-
 плинѣ пѣтере ай налтѣи Порцѣи. Лѣо-
 ири сѣѣѣршите ла Акерман лѣ анѣл
 1826 Сѣптемѣрѣе 25.

Граф Михаѣл Воронѣѡф. т. р.
 Рѣѣѣпѣере. т. р.

